

บทที่ ๑

กล่าวทั่วไป

กล่าวนำ

“สงคราม” เป็นเครื่องมือสุดท้ายที่รัฐบาลจะใช้ในแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ แต่การสงครามมีหลายรูปแบบจึงยากที่จะประเมินชัดเจนลงไปว่าประเทศชาติจะเผชิญกับสงครามแบบใด ปัจจุบันแนวโน้มที่จะเกิดสงครามตามแบบขนาดใหญ่ในวันจะลดน้อยลง ความน่าจะเป็นที่อาจจะเกิดขึ้นได้ก็คือการเกิดสงครามในความขัดแย้งระดับต่ำ เป็นสงครามที่มีลักษณะเป็นการรบเฉพาะแห่ง มีความมุ่งหมายเพื่อการต่อรองทางการเมืองหรือเงื่อนไขอื่น ฉะนั้นการเตรียมพัฒนาศักยภาพสงครามของชาติให้มีความพร้อมสรรพ จึงมิใช่หน้าที่ของทหารแต่เพียงฝ่ายเดียว หากแต่เป็นหน้าที่ของข้าราชการทุกหน่วยงานและประชาชนทุกคน ในอันที่จะต้องร่วมมือร่วมใจกันด้วยจิตสำนึกที่จะรักษาเกียรติภูมิของประเทศชาติ รักษาไว้ซึ่งเอกราช บูรณภาพแห่งดินแดนไทย โดยคนไทย เพื่อคนไทย ด้วยการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรชาติทั้งหมด ให้เกื้อกูลและนำไปสู่ความมั่นคงของชาติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการป้องกันประเทศ ทั้งนี้รูปแบบหนึ่งที่เป็นไปได้ก็โดยการดำเนินการตามแนวความคิดของ “ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ” (Total Defense) เพื่อให้สามารถต่อสู้กับภัยคุกคาม (Threats) ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นภัยคุกคามตามธรรมชาติหรือภัยคุกคามที่มนุษย์สร้างขึ้น ไม่ว่าจะภัยนั้นจะเกิดขึ้นภายในประเทศหรือแพร่กระจายมาจากภายนอกก็ตาม

“การต่อสู้เบ็ดเสร็จ” เป็นรูปแบบหนึ่งของการต่อสู้ทางยุทธศาสตร์ ที่สามารถจะเอาชนะได้ทั้งภัยคุกคามทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการทหาร ดังนั้นในการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จจึงต้องกำหนดวิธีการและหลักนิยมให้เหมาะสมกับความเป็นจริงพื้นฐานทางธรรมชาติของประเทศไทย และสอดคล้องกับภัยคุกคามต่างๆ ที่อนุমানขึ้นตามแนวโน้มของสถานการณ์ประกอบกับสถิติที่เคยเกิดจริงๆ มาแล้วในอดีตกาล ด้วยการใช้ “ยุทธศาสตร์พัฒนา” (Strategic Development) นำการพัฒนาระบบโดยการใช้หลักการ (Scientific Methods) และการมีส่วนร่วม (Participation)

การพัฒนาคือ การทำให้ดีขึ้น แต่การพัฒนามีผลกระทบทั้งในด้านดี และข้อเสีย แนวความคิดเชิงพัฒนาจึงมักถูกจำกัดขัดแย้งจากบางกลุ่มบางฝ่ายเพราะความไม่กระจ่างชัด ความไม่เข้าใจตรงกัน และความไม่เชื่อว่าจะประสบความสำเร็จ ยุทธศาสตร์พัฒนาจึงจำเป็นต้องพยายามดำเนินการให้เกิดความสมดุลระหว่าง “การพัฒนาและการอนุรักษ์” และสิ่งที่จะสามารถทำให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน และมีความเชื่อเหมือนกันคือ “การศึกษา” เพราะการศึกษาคือการพัฒนาเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชากรและเพื่อความมั่นคงของชาติ

คนไทยกับการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ข้อมูลจากประวัติศาสตร์ไทยชี้ว่า ในสมัยก่อนไม่มีการจัดกำลังทหารเหมือนปัจจุบัน คนไทยเราปกติก็เป็นประชาชนธรรมดาที่ทำมาหากินกันไปในสังคมแบบชาวบ้าน เมื่อถึงเวลาต้องใช้ศักยภาพของคนไปในทางทหารก็สามารถจัดประชาชนธรรมดาทั่วไปมาแบ่งงานกันทำได้ ไม่ว่าจะชายหรือหญิง คนๆ เดียวกันเมื่อทำการรบหนักก็เป็นทหารบก พอใช้เรือก็เป็นทหารเรือได้ แสดงให้เห็นว่าในคนไทยคนเดียวมีศักยภาพในหลายๆ ด้าน เรียกว่าไม่มีข้อจำกัดใดๆ บรรพบุรุษไทย จึงมีลักษณะของกำลังในการต่อสู้เบ็ดเสร็จอยู่แล้ว และมีการจัดระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จแบบธรรมชาติ เหมาะสมแก่สถานการณ์และสภาพสังคมขณะนั้น เช่น มีกองทัพหลวงเป็นกำลังรบหลัก มีกำลังตามหัวเมืองเป็นกำลังประจำถิ่น มีกำลังประชาชนที่รบได้โดยอัตโนมัติ มีการจัดกำลังบางส่วนเป็นกลุ่มผู้ผลิต และมีการจัดกำลังดูแลพระนครเหมือนการพิทักษ์พื้นที่เขตหลังด้วย

คนไทยมีนิสัยเป็นนักสู้ที่ยามศึกก็รบ ยามสงบก็ทำมาหากิน ทำให้เกิดความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหาร อาจจะเป็นด้วยเหตุนี้ก็ได้ที่รัฐธรรมนูญการปกครอง แม้จะเขียนตามแบบอย่างสากล แต่ก็ยังคงรักษาวินัยหรือทำตามลักษณะนิสัยคนไทยไว้เพื่อความกลมกลืนระหว่างประชาชนทั่วไปกับประชาชนส่วนหนึ่งที่ทำหน้าที่ทางทหาร เช่น ในหมวดหน้าที่ของชาวไทยกล่าวว่า "บุคคลมีหน้าที่ในการป้องกันประเทศ" และในหมวดแนวนโยบายของรัฐ ระบุว่า "รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐและผลประโยชน์แห่งชาติ กำลังทหารพึงใช้ เพื่อการรบหรือการสงคราม เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อปราบปรามการกบฏและการจลาจล เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ และเพื่อการพัฒนาประเทศ"

คนไทยทุกคนจึงควรเข้าใจว่า ไม่ว่าจะทำหน้าที่หรือมีอาชีพใดก็ตามต้องสามารถทำการป้องกันประเทศได้ และขณะเดียวกันก็สามารถใช้ทหารในการพัฒนาประเทศได้ ความสัมพันธ์ระหว่างงานในหน้าที่เฉพาะกับหน้าที่ในการป้องกันประเทศของทุกคนเหมือนกับความสัมพันธ์ระหว่างพันธกิจ (Function) และภารกิจ (Mission) ซึ่งดูเหมือนว่าทุกคนในชาติต้องมีทั้งหน้าที่เฉพาะหรือกิจเฉพาะ (Manifest Function) ซึ่งใครๆ ที่เห็นก็ทราบว่าเป็นคือ ครู ทหาร พ่อค้า ชาวนา ฯลฯ และหน้าที่ที่แอบแฝงไว้หรือกิจแฝง (Latent Function) คือ มีส่วนในการป้องกันประเทศตามที่ตนได้รับมอบหมาย เพื่อความสำเร็จภารกิจส่วนรวมของประเทศคือ ความมั่นคงของชาติ

การพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จของประเทศไทย จะประสบความสำเร็จเป็นระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จทางยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อทุกคนในชาติมีความเข้าใจตรงกันว่า เขาจะต้องแบ่งอะไรก็ตามที่เป็นส่วนตัวของเขาในระดับหนึ่ง เพื่อระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จของประเทศ ไม่ว่าจะใช้เวลาส่วนตัว เงินส่วนตัว สมบัติส่วนตัว หรือแรงงานส่วนตัวก็ตามแต่ และต้องเข้าใจอีกว่า การต่อสู้เบ็ดเสร็จ

เป้าหมายคือความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์ คือการป้องกันประเทศ ยุทธศิลป์ (Operational Art) คือการพัฒนาพลังอำนาจของชาติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการทหาร ตั้งแต่ตัวบุคคลไปสู่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดและประเทศชาติ โดยใช้ยุทธวิธีตามหลักวิชาการที่ เหมาะสมกับสภาพสังคม

ทุกคนในชาติต้องเข้าใจสภาพสังคมไทยอย่างถูกต้อง รู้ว่าภัยคุกคามที่น่าจะเกิดขึ้นมีอะไรบ้าง รู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ต้องการพัฒนา ต้องเข้าใจว่าเราควรจะพัฒนาอย่างไรจึงจะเหมาะสม เพื่อให้ทุกคนเห็นพ้องต้องกัน ร่วมใจกันทำและบำรุงรักษาพัฒนายกระดับพลังอำนาจของชาติโดยเฉพาะด้านการทหาร จำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการเตรียมและการใช้กำลังเยาวชนและประชาชน ซึ่งต้องแยกให้เด่นชัดว่าใครคือกองหนุนในหน่วยกำลังรบหลัก ใครบรรจุในกองกำลังประชาชน และควรจะได้จัดกองหนุนในระดับกองทัพภาคโดยเตรียมพร้อมยุทธโศภกรณ์ไว้ตั้งแต่ยามปกติ

การพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ มุ่งทำเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ **กุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จ คือ ความเข้าใจตรงกัน ความมีจุดมุ่งหมายตรงกันร่วมมือร่วมใจกัน และความสามารถในการไว้วางใจซึ่งกันและกันได้ของทุกฝ่ายโดยอาศัยประชาชนของประเทศเป็นที่ยึดเหนี่ยวสูงสุด** ให้ทุกคน จงรักภักดีต่อความมั่นคงของชาติเป็นหลักในการแสดงความรักสามัคคีที่มีต่อกัน ความสำเร็จในการพัฒนาดังกล่าว ย่อมทำให้เกิดความมั่นคงของชาติ ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ และการอยู่ดีกินดีมีความสุขของประชาชนอย่างแท้จริงเมื่อทุกคนได้รับรู้ในปัญหาและนโยบายในการแก้ปัญหาของประเทศ สภาพสังคมไทย ภัยคุกคามและการพัฒนาอย่างเหมาะสม และการรู้จักประเมินผลปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความสำคัญของระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ประเทศไทยเป็นประเทศเล็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจซึ่งวัดจากรายได้ประชาชาติอยู่ระดับกลางค่อนข้างต่ำ แต่ที่ตั้งของประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ริมขอบแผ่นดินใหญ่ของเอเชียด้านใต้ซึ่งติดกับน่านน้ำในส่วนของมหาสมุทรอินเดียและแปซิฟิก เป็นเสมือนคอสะพานยุทธศาสตร์ที่ทอดผ่านไปประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ปาปัวนิวกินี ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ แนวดังกล่าวเป็นได้ทั้งสะพานทางยุทธศาสตร์และผนังทางยุทธศาสตร์ที่กั้นระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งมีช่องทางผ่านได้เพียงไม่กี่แห่ง หากฝ่ายใดหรือประเทศใดสามารถยึดครองหรือมีอำนาจเหนือแนวดังกล่าวได้ก็จะได้เปรียบในทางยุทธศาสตร์อย่างเห็นได้ชัด ประเทศไทยจึงเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในยามปกติที่ทุกฝ่ายมองเห็นความสำคัญ และจะเป็นภูมิประเทศสำคัญยิ่งในยามสงคราม เป็นเรื่องแน่นอนที่แต่ละฝ่ายจะต้องเข้าแย่งชิงยึดครองเพื่อเป็นหัวขาดในการขยายผลต่อไปทั้งด้านอินโดจีน ประเทศจีน

และพม่า เหมือนญี่ปุ่นเคยดำเนินการแล้วเมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ และเราก็จะต้านทานไม่ไหวเพราะลักษณะทางภูมิศาสตร์ของไทย ยากต่อการวางกำลังป้องกันประเทศตามแบบ

แม้ว่าจะยังไม่มีสิ่งบอกเหตุว่าจะเกิดสงคราม แต่สถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปก็ไม่น่าจะวางใจนัก ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอาจจะสืบเนื่องมาจากการรักษาผลประโยชน์ของแต่ละชาติก็ได้ หากประเทศไทยเตรียมการป้องกันประเทศด้วยกำลังทหารเพื่อการรบตามแบบแต่เพียงอย่างเดียว จะเป็นการไม่เพียงพออย่างแน่นอน งบประมาณในการที่จะต้องจ่ายลงทุนนั้นสูงมาก ไม่ว่าจะเป็นส่วนของการกำลังพลหรือยุทโธปกรณ์ โดยเฉพาะปัจจุบันรูปแบบของการรุกรานได้เปลี่ยนเป็นรูปของการคุกคามทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทำให้ไทยต้องหันมาสนใจการสนธิกำลังทรัพยากรของชาติเข้าต่อสู้ภัยคุกคามทั้งหมดทั้งในยามปกติและยามสงคราม แทนการวางใจด้วยการหวังพึ่งมิตรประเทศ และการลงทุนทางทหารอย่างมหาศาล ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการไปตั้งบัพผัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ อย่างน่าเสียดาย และเป็นการใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่าอีกด้วย นอกจากนั้นภัยคุกคามต่อชาติบ้านเมืองมิใช่มีแต่ภัยทางทหารเท่านั้น จึงต้องเตรียมการต่อสู้ทุกด้านด้วย โดยเฉพาะภัยธรรมชาติที่มักเกิดขึ้นบ่อยๆ

ประเทศไทยมีทรัพยากรที่มีศักยภาพอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมที่ดีงาม หากได้พัฒนาในการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรดังกล่าว แล้วสนธิเข้าด้วยกัน ก็จะทำให้เกิดความมั่นคงไปพร้อมๆ กันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการทหาร นั่นก็คือเราพัฒนาให้พลังอำนาจของชาติเข้มแข็งขึ้นทุกด้านเป็นลำดับ เริ่มจากความอยู่ดีกินดีมีสุขในแง่เศรษฐกิจ สังคมแล้ว ความมั่นคงในแง่การเมืองการทหารก็จะเกิดตามมาโดยอัตโนมัติ นับว่าเป็นการพัฒนาเพื่อความมั่นคงที่มีผลโดยตรงต่อความมั่งคั่งของประชาชนในขั้นต้น แล้วมีผลโดยอ้อมกับความมั่นคงของชาติ โดยส่วนรวมซึ่งก็มีผลสะท้อนกลับไปที่ทำให้เกิดความมั่งคั่งของประชาชนมากยิ่งขึ้น ในที่สุดเราก็จะสามารถเอาชนะภัยคุกคามทุกประเภทได้ การพัฒนาศักยภาพดังกล่าว มีเป้าหมายสูงสุด เพื่อความมั่นคงของชาติ เป้าหมายทางยุทธศาสตร์คือระบบการป้องกันประเทศที่มีความเข้มแข็ง และเป้าหมายทางยุทธวิธีคือพัฒนาความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการทหารไปพร้อมๆ กัน นั่นก็คือการพัฒนาาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ด้วยการชี้แผนยุทธศาสตร์พัฒนา และแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จที่พัฒนาขึ้นนี้ต้องมีความอ่อนตัวในลักษณะที่มีความสามารถเอาชนะภัยทุกรูปแบบ ที่คุกคามต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความอ่อนตัวของระบบการต่อสู้แบบเบ็ดเสร็จนี้ จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการวางแผนอย่างรอบคอบ การประกอบกำลังไว้ตั้งแต่ยามปกติและการฝึกปฏิบัติตามแผน รวมทั้งการสนับสนุนที่ได้วางไว้ละเอียดทุกขั้นตอน ฯลฯ

สรุปแล้วระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ มีจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินการให้เกิดการป้องกัน ป้อมกัน และตอบโต้ภัยคุกคามได้ทุกรูปแบบโดยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติ การต่อสู้เบ็ดเสร็จดังกล่าว จึง

ครอบคลุมงานพัฒนาต่างๆ ที่สามารถเอาชนะภัยคุกคามได้ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหาร ทั้งภัยจากธรรมชาติและภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น ในกรณีนี้จึงมีความจำเป็นที่ทุกฝ่ายจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ไม่เฉพาะกองทัพเท่านั้น ในขั้นต้นกองทัพบกในฐานะเป็นหน่วยหลักในการริเริ่ม จึงเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเพื่อนำเสนอให้อยู่ในความรับผิดชอบระดับรัฐบาล ให้ครอบคลุมทุกฝ่ายทุกพื้นที่ของประเทศในเวลาอันรวดเร็ว เพราะจะต้องดำเนินการได้ตั้งแต่ยามปกติเพื่อให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบได้ทุกเวลาและสามารถเป็นหัวใจในการป้องกันประเทศได้ การพัฒนา การต่อสู้เบ็ดเสร็จ จึงจะเป็นการประหยัดที่เกิดประโยชน์ มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ในขั้นต้นกองทัพบกได้จัดทำหลักนิยมในการต่อสู้เบ็ดเสร็จ (รล.๑๐๐-๔) พ.ศ.๒๕๒๘ ขึ้น โดยมุ่งให้หน่วยต่างๆ ในระดับกองทัพยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติ โดยการสนธิกำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชนที่ได้จัดตั้งขึ้น (เฉพาะกำลังที่อยู่ในความควบคุมของกองทัพบก) เพื่อเข้าต่อสู้กับศัตรูของชาติทั้งจากภายนอกและจากภายในทุกรูปแบบ (มุ่งในภารกิจการป้องกันประเทศจากการรุกรานจากภายนอกและการก่อการร้ายภายใน มีการจัดตั้งกำลังประชาชน และหมู่บ้านจัดตั้งเช่น หมู่บ้านไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) หมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพป.) และหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดน (ปชด.)

หลักนิยมในการต่อสู้เบ็ดเสร็จ พ.ศ.๒๕๒๘ คือ แนวความคิดในการผนึกกำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จเพื่อการป้องกันประเทศในระดับกองทัพบก โดยให้ความหมายว่า **การผนึกกำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ** หมายถึง การสนธิอำนาจกำลังรบทั้งปวง อันประกอบด้วยกำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชนที่ได้จัดตั้งในความควบคุมของกองทัพบก เพื่อให้สามารถเอาชนะศัตรูของชาติได้ทุกรูปแบบ

ในปี พ.ศ.๒๕๒๙ กองทัพบกได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จขึ้น โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะทำงานยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ และคณะทำงานยุทธศาสตร์พัฒนาเพื่อกำหนดกรอบการพัฒนาระบบ และร่างแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ และแผนยุทธศาสตร์พัฒนา

ผู้บัญชาการทหารบก และรองผู้บัญชาการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไป ทำการแทนผู้บัญชาการฯ ได้รับทราบและลงนามในแผนยุทธศาสตร์พัฒนา (ยพ.๓๐) เมื่อ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๐ และผู้บัญชาการทหารบก ได้อนุมัติและลงนามในแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ (ตบ.๓๐) เมื่อ ๒๕ มี.ค. ๒๕๓๐

บทที่ ๒

ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ คือ ระบบการต่อสู้เพื่อป้องกัน ป้อมปราการ หรือตอบโต้ การปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม โดยนำเอากำลังทุกประเภทมาใช้ผสมผสานกันอย่างมีแผน ให้เป็นประโยชน์เพื่อปฏิบัติการได้ทุกระดับความขัดแย้ง ตลอดห่วงเวลา และไม่จำกัดด้วยเวลา ด้วยการสนับสนุนทุกประเภททั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหาร สอดคล้องกับแผนการพัฒนาชาติ

ในการป้องกันประเทศจากการรุกรานของข้าศึก ซึ่งมีกำลังรบหลักเหนือกว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่ฝ่ายเราจะต้องฝึกทรพยากรทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นคน เครื่องมือ ขวัญ กำลังใจ และอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เกิดอำนาจกำลังรบสูงสุด ที่จะใช้ในการป้องกันประเทศ การดำเนินการดังกล่าวจะต้องกระทำเป็นระดับๆ โดยเริ่มตั้งแต่ระดับชาติ ระดับ กห./บก.ทหารสูงสุด ระดับ ทบ. และต่ำกว่า การแบ่งมอบความรับผิดชอบในแต่ละระดับควรได้กำหนดให้แน่นอนและมีความสอดคล้องกันโดยตลอด และในการฝึกกำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จเพื่อป้องกันประเทศ ปัจจัยพิจารณาสำคัญในการดำเนินการก็คือ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสามารถใช้ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในห้วงระยะเวลา ก่อน ระหว่าง และหลังการรุกรานของข้าศึก นอกจากนั้นจะต้องมีการประกันได้ว่า ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จที่พัฒนาขึ้น ได้พิจารณาใช้ทรพยากรทุกชนิดให้เกิดประโยชน์เพื่อป้องกันประเทศ ในขณะเดียวกันก็ครอบคลุมถึงวิธีการต่อสู้ทุกชนิดที่สามารถใช้ได้

องค์ประกอบของระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ประกอบด้วย ๒ องค์ประกอบหลัก คือ

- ยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ
- ยุทธศาสตร์พัฒนา

ทั้งสองยุทธศาสตร์ที่จะกล่าวต่อไปนี้ มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน เสมือนหนึ่งการกำหนดแนวความคิดและการพัฒนาแนวความคิดที่วางไว้ไปสู่การปฏิบัติจริงในอนาคต

ยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ คือ การสนธิศักยภาพของทรัพยากรทั้งหมดที่ได้รับการพัฒนาตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเข้าสู่อาเซียนภายใต้ความทุกรูปแบบให้ได้โดยไม่จำกัดเวลา เพื่อให้ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จของประเทศรักษาความมั่นคงของชาติได้อย่างแท้จริง

การกำหนดภัยคุกคามเราสามารถกำหนดได้หลายวิธีการด้วยกัน หนึ่งในวิธีการกำหนดภัยคุกคามที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปจะแบ่งประเภทภัยคุกคามตามการแบ่งพลังอำนาจของชาติ กล่าวคือ แบ่งออกได้เป็นภัยคุกคามทางเศรษฐกิจ ภัยคุกคามทางสังคม ภัยคุกคามทางการเมือง ภัยคุกคามทางทหาร และภัยคุกคามทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภัยคุกคามทางเศรษฐกิจ ประชาชนจะต้องมีความเข้าใจการต่อสู้เอาชนะภัยคุกคามใดๆ ก็ตามที่เป็นบ่อนต่อความมั่นคงของสถาบันทางเศรษฐกิจ กลุ่มเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่คุกคามต่อการทำมาหากินของประชาชนส่วนใหญ่ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม ปัญหาการส่งออก การนำเข้าที่ไม่เป็นธรรม หรือการใดๆ ที่ทำให้ประชาชนหรือประเทศชาติตกเป็นทาสทางเศรษฐกิจ

ภัยคุกคามทางสังคม อาจจะมีภัยคุกคามได้ทั้งด้านการศึกษาตามแบบนิยมต่างชาติ ภัยคุกคามจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจากต่างชาติที่ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมต่อวัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนภัยคุกคามธรรมชาติต่างๆ รวมทั้งการแก้ปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับชุมชนแออัด ประชาชนจึงต้องได้รับการบริการพื้นฐานทางสังคมอย่างเป็นธรรมและมีความภาคภูมิใจในระบบสังคมและวัฒนธรรมไทย

ภัยคุกคามทางการเมือง อิทธิพลของกลุ่มการเมืองที่ไม่หวังดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ไม่ว่าจะกลุ่มการเมืองดังกล่าวจะเป็นคนไทยที่มีความคิดแตกต่างไปเอง หรือได้รับการสนับสนุนจากภายนอกประเทศ หรือโดยการบีบคั้นจากรัฐบาลต่างประเทศก็ตาม ย่อมเป็นภัยคุกคามต่อการเมืองของประเทศทั้งสิ้น ประชาชนควรต้องได้รับการศึกษาในเรื่องการเมืองอย่างถูกต้องและแสวงหาความถูกต้องในการมีส่วนร่วมทางการเมือง รัฐบาลจำเป็นต้องวางพื้นฐานระบบการเมือง และระบอบการปกครองให้เกื้อกูลต่อการพัฒนาประชาธิปไตย

ภัยคุกคามทางทหาร ต้องให้ทุกคนเข้าใจตรงกันว่าจะต้องดำเนินกลยุทธ์ให้เกิดความสมบูรณ์ของบูรณภาพแห่งดินแดนทุกหนทุกแห่งของประเทศโดยทรัพยากรของไทยเองโดยไม่ถูกแทรกแซงจากภายนอก จึงต้องวางระบบการต่อสู้ทางทหารเป็นเครือข่ายที่มีการโยงใยทั่วประเทศ

ยุทธศาสตร์พัฒนา

เป็นการพัฒนาคนและพื้นที่ตามจุดที่เป็นชัยภูมิสำคัญตามแนวชายแดนรอบประเทศอันได้แก่ช่องทางสำคัญๆ และการพัฒนาอื่นๆ ที่เกื้อกูลต่อความมั่นคงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการทหารของประเทศ งานสำคัญของยุทธศาสตร์พัฒนาคือ การพัฒนาคนและการพัฒนาพื้นที่ยุทธศาสตร์พัฒนา

เป้าหมายยุทธศาสตร์พัฒนา เป็นการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ เพื่อให้หมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ยุทธศาสตร์พัฒนา มีความมั่นคงในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และการทหารให้สามารถต้านทานการรุกรานของศัตรูได้ในระดับหนึ่ง

โดยสรุปยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จเป็นการ "ใช้" ทรัพยากรต่างๆ ที่ยุทธศาสตร์พัฒนา ดำเนินการให้แต่ละชั้นแต่ละส่วนมาสนธิกันที่ละเอียดละน้อยจนสมบูรณ์ เป็นระบบสามารถควบคุมบังคับบัญชา นำออกปฏิบัติการได้ทั้งในยามปกติ ยามมีภัยคุกคามและหลังจากภัยคุกคามสงบ ปัจจัยหลักในระบบ คือ กำลังต่างๆ ที่นำมาสนธิจะต้องมีความพอดีกันตั้งแต่ยามปกติ โดยเฉพาะการควบคุมในระดับท้องถิ่น จำเป็นที่จะต้องพิจารณาโครงสร้างการจัดหน่วยทหารที่ประจำอยู่กับจังหวัดและอำเภอใหม่ ให้สามารถดำเนินการพัฒนาและควบคุมได้ตั้งแต่ยามปกติ จำเป็นจะต้องพิจารณาแบ่งมอบภารกิจให้แก่กองพลรบหลัก และมณฑล/จังหวัดทหารบกใหม่ให้สามารถควบคุมพื้นที่ได้ตั้งแต่ยามปกติสืบเนื่องจนถึงยามมีภัยคุกคาม เพื่อให้กองพลรบสามารถทำการต่อสู้เอาชนะภัยคุกคามที่ได้รับมอบได้โดยไม่ต้องห่วงที่ตั้งปกติ

ขั้นตอนการปฏิบัติการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

การปฏิบัติการต่อสู้เบ็ดเสร็จจะต้องดำเนินการทั้งในยามปกติ ยามมีภัยคุกคาม และภายหลังเมื่อต่อสู้เอาชนะภัยคุกคามได้แล้วต้องฟื้นฟูจัดระเบียบใหม่ จึงมีการปฏิบัติแตกต่างกันไป

๑. **ขั้นที่ ๑ ยามปกติ** ในยามปกติ คือการพัฒนา เพื่อเตรียมการและต่อสู้ (ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง) กำลังทุกประเภทจะต้องดำเนินงานในหน้าที่และมีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวมตามลำดับการใช้กำลัง คือ กำลังประชาชน กำลังประจำถิ่น และกำลังทหารหลัก แล้วแต่ระดับความยากง่ายของงาน

๑.๑ การพัฒนา เพื่อให้เกิดความมั่นคง ตามลำดับคือ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหาร (ในเมืองอาจสนใจเฉพาะเรื่อง) โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เกิดเป็นระเบียบปฏิบัติประจำ

๑.๒ การฝึกศึกษา กำลังทุกประเภท และเยาวชนต้องได้รับการฝึกศึกษาอย่างเหมาะสม และสอดคล้องต้องกันอย่างเป็นระบบตลอดทั่วทั้งประเทศอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ให้ครอบคลุมการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการทหาร

๑.๓ การต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน และความถูกต้องชอบธรรม (เสมอภาค/ Equity - เท่าเทียม/Equality - ความเป็นธรรมในสังคม/Social Justice) ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

๑.๔ การเตรียมการต่อสู้ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติทุกด้าน และเน้นหนักการต่อสู้เอาชนะภัยคุกคามธรรมชาติ และการสู้รบเมื่อเกิดความไม่สงบทั้งจากภายในและภายนอก

๒. **ขั้นที่ ๒ ยามมีภัยคุกคาม** ภัยคุกคามมีระดับความรุนแรงต่างกัน จึงต้องเตรียมใช้กำลังต่อสู้เพื่อเอาชนะต่างกัน เช่นภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง คงใช้กำลังตามลำดับคือ กำลังประชาชน กำลังประจำถิ่น และกำลังทหารหลัก ถ้าเป็นภัยธรรมชาติ ต้องใช้กำลังประจำถิ่น กำลังรบหลัก และกำลังประชาชน แต่ถ้าเป็นภัยคุกคามทางด้านการทหารต้องใช้กำลังทหารหลัก กำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชนอย่างพร้อมสรรพ การใช้กำลังในระดับภัยคุกคามต่างๆ จะต้องมีการวางแผนใช้อย่างรอบคอบ และอ่อนตัวได้ตามคำสั่งของหน่วยเหนือ ทุกคนต้องเข้าใจว่าความอยู่รอดปลอดภัยของประเทศชาติ หรือส่วนรวมคือที่มาของความสงบสุขของปวงชนชาวไทย และที่สำคัญจะต้องไม่ลืมการพิทักษ์พื้นที่เขตหลัง

๓. **ขั้นที่ ๓ การฟื้นฟูและจัดระเบียบใหม่** ภายหลังจากเอาชนะภัยคุกคามได้แล้ว ย่อมมีการสูญเสียเป็นเรื่องธรรมดาทั้งกำลังประชาชน กำลังประจำถิ่น และกำลังรบหลัก ทุกคนต้องเข้าใจว่ากำลังรบหลักยังต้องมีภารกิจสำคัญเพื่อความคงอยู่ของประเทศชาติโดยส่วนรวม จึงต้องรีบฟื้นฟูและจัดระเบียบใหม่ของตัวเองให้พร้อมเผชิญกับภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นใหม่ได้ **ดังนั้นการฟื้นฟูและจัดระเบียบใหม่ โดยทั่วไป จึงใช้กำลังตามลำดับความเร่งด่วน ดังนี้คือ กำลังประจำถิ่น กำลังประชาชน และกำลังรบหลัก**

แนวความคิดในการปฏิบัติ

๑. แนวความคิดหลักในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ คือ การจัดเตรียมกองกำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการใช้กำลังเมื่อมีภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ โดยดำเนินการดังนี้-

๑.๑ กำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่น พร้อมด้วยส่วนราชการของรัฐ และภาคเอกชนร่วมมือกันใช้ยุทธศาสตร์พัฒนา เข้าไปพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ยุทธศาสตร์พัฒนาที่ได้กำหนดความเร่งด่วนไว้ อย่างสอดคล้องกับแผนป้องกันประเทศ โดยมุ่งหมายในการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น อันจะเป็นผลให้เกิดความรัก และหวงแหนแผ่นดิน มีความสามัคคี และเสียสละ อาสาสมัครเข้าป้องกันประเทศ

๑.๒ จัดตั้งมวลชนในหมู่บ้านยุทธศาสตร์พัฒนา และให้ความรู้ในทุกด้านคือ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยาและการทหาร

๑.๓ กำลักรบหลักและกำลักรประจำถิ่น เป็นหน่วยหลักดำเนินการฝึกอบรมกำลักร ประชาชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถตามหน้าที่ที่กำหนด รวมทั้งชักชวนการปฏิบัติร่วมกันของกองกำลักรต่อสู้เบ็ดเสร็จทั้ง ๓ ส่วน

๑.๔ การใช้กองกำลักรต่อสู้เบ็ดเสร็จที่ได้พัฒนาไว้ในการป้องกันราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามแผนป้องกันประเทศ แผนการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์หรือแผนยุทธการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งนี้ทุกแผนจะต้องปรับปรุงให้ทันสมัยตามระยะเวลาอยู่เสมอ

๒. เนื่องจากระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จนี้ เป็นการสนธิขีดความสามารถในการสู้รบของกำลักร ต่างๆ ที่มีการจัด มาตรฐานการฝึก ยุทธโศภกรณที่แตกต่างกัน ดังนั้น ประสิทธิภาพของระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใช้ในการป้องกันประเทศ จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ คือ

๒.๑ การแบ่งมอบหน้าที่ของกำลักรแต่ละส่วนอย่างแน่ชัด โดยกำหนดภารกิจที่จะต้องปฏิบัติที่แน่นอนตั้งแต่ก่อนที่จะเกิดการรุกราน และเมื่อมีการรุกรานของข้าศึกเกิดขึ้นแล้ว

๒.๒ การควบคุมบังคับบัญชากำลักรต่างๆ ในระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จอย่างมีเอกภาพ โดยกำหนดหรือจัดตั้งหน่วย ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมบังคับบัญชาที่แน่ชัดในแต่ละระดับ ตั้งแต่ในระดับ ทบ. ระดับ ทภ. และระดับที่ต่ำกว่า

๒.๓ การพัฒนาขีดความสามารถของกำลักรแต่ละส่วนในระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ให้สามารถปฏิบัติตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

๒.๔ การพัฒนาขวัญและกำลังใจในการสู้รบของกำลักรแต่ละส่วนให้ฮึกเหิม พร้อมทั้งจะเสียสละเพื่อป้องกันประเทศชาติให้รอดพ้นจากการรุกรานของข้าศึก

๓. ภารกิจหลักที่รวมอยู่ในระบบการต่อสู้แบบเบ็ดเสร็จมี ๓ ส่วนคือ

๓.๑ ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการทำสงครามนอกแบบในพื้นที่อิทธิพลของข้าศึก เพื่อลดขีดความสามารถในการรบของข้าศึก

๓.๒ ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการรบป้องกันในพื้นที่ตั้งรับหน้า ทั้งนี้รวมทั้งการรบตามแบบและการรบแบบกองโจร

๓.๓ ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการระวังป้องกันพื้นที่เขตหลัง โดยใช้มาตรการทั้งปวงที่จำเป็นเพื่อการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เขตหลัง ซึ่งเป็นปมคมนาคม สถานที่ส่งกำลักรบำรุง ฯลฯ

๔. การแบ่งมอบภารกิจ

ในการป้องกันประเทศ แนวทางหลักในการกำหนดความรับผิดชอบสำหรับกำลังส่วนต่างๆ ในระบบการต่อสู้แบบเบ็ดเสร็จเป็นไปดังนี้-

๔.๑ กำลังรบหลักรับผิดชอบภารกิจหน้าที่หลักที่ ทบ.จะมอบหมายให้

๔.๒ กำลังประจำถิ่นและกำลังประชาชนที่ได้จัดตั้งขึ้น รับผิดชอบเป็นพื้นที่ในภารกิจที่เหมาะสมกับขีดความสามารถ และสอดคล้อง/สนับสนุนกับภารกิจของกำลังรบหลัก

พื้นที่ซึ่งมอบเป็นความรับผิดชอบของกำลังประจำถิ่นและกำลังประชาชน คือพื้นที่ที่กำลังเหล่านี้ตั้งอยู่ การแบ่งพื้นที่เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จและการควบคุมบังคับบัญชายึดถือพื้นที่ของ มทบ./จทบ. ซึ่งรับผิดชอบหลักในการต่อสู้เพื่อเอาชนะ คม. และการควบคุมการปฏิบัติสงครามกองโจร การระวังป้องกันพื้นที่เขตหลัง และการประสานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในการควบคุมความเสียหายเป็นพื้นที่

กองกำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ภารกิจสำคัญตามแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ คือการเตรียมกำลังและการพัฒนากำลังประเภทต่างๆ การกำหนดหน้าที่ของกำลังแต่ละประเภท การจัดช่วงชั้นการบังคับบัญชา และการใช้กำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ทั้งในยามปกติและยามที่มีภัยคุกคาม

กำลังสำคัญในระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จจึงประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ กำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชน

๑. **กำลังรบหลัก** ได้แก่กำลังรบที่ประกอบขึ้นด้วยกำลังทหารประจำการและกำลังพลสำรอง ที่บรรจุในหน่วยทหารประจำการซึ่งเป็นหน่วยรองของกรม และกองพลรบ

๒. **กำลังประจำถิ่น** หมายถึง หน่วยทหารประจำการบางหน่วยที่เป็นหน่วยรองของมณฑล ทหารบกหรือจังหวัดทหารบก รวมถึงสัสดี และกำลังที่หน่วยราชการอื่นๆ จัดตั้งขึ้นและอยู่ในความควบคุมทางยุทธการหรือมอบให้ขึ้นการบังคับบัญชากับกองทัพบก กำลังประจำถิ่นจึงได้แก่ กองร้อยหรือกองพันหรือกรมของมณฑลหรือจังหวัดทหารบก อาสาสมัครทหารพราน ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจภูธรหน่วยปฏิบัติการพิเศษ กองร้อยอาสาสมัครที่ตั้งโดยฝ่ายปกครอง และกำลังกึ่งทหารอื่นๆ

๓. **กำลังประชาชน** ได้แก่ กลุ่มประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมและจัดตั้งขึ้นให้มีหน้าที่เด่นชัด เช่นกลุ่มสนับสนุนการปฏิบัติของทางทหาร กลุ่มสนับสนุนการปฏิบัติของตำรวจ กลุ่มสนับสนุนการปฏิบัติการของข้าราชการพลเรือน กลุ่มการผลิต กลุ่มพัฒนายามปกติ กลุ่มรักษาความสงบภายในหมู่บ้าน กลุ่มป้องกันหมู่บ้าน ฯลฯ

การจัดพื้นที่เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

เพื่อให้เกื้อกูลต่อการกำหนดงานหลักตามแนวความคิดในการจัดระบบการป้องกันประเทศจึงจัดพื้นที่ของประเทศเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ (ภาพที่ ๑) ออกเป็น ๓ พื้นที่หลัก คือ พื้นที่นอกประเทศ/พื้นที่อิทธิพลของข้าศึก, พื้นที่การรบ และ พื้นที่เขตหลัง

พื้นที่นอกประเทศ/พื้นที่อิทธิพลข้าศึก คือ พื้นที่ซึ่งข้าศึกยึดครองด้วยกำลัง ซึ่งในยามปกติพื้นที่นี้จะเริ่มตั้งแต่แนวชายแดนที่นานาชาติยอมรับออกไป แต่ในยามที่มีภัยคุกคาม อาจกำหนดให้โดยแนวชายแดนที่นานาชาติยอมรับเข้าไปในดินแดนฝ่ายตรงข้ามเพื่อให้เกื้อกูลต่อการป้องกัน เช่น ขดเขย ความเสียเปรียบในแง่ภูมิประเทศทางลึกหรือเพื่อยึดแนวภูมิประเทศสำคัญ แต่จะต้องไม่ไกลเกินไปจนฝ่ายเราไม่สามารถควบคุมได้หรือง่ายต่อการถูกตัดขาด แนวนี้เรียกว่าแนวจำกัดการรุก และในทางตรงกันข้ามเมื่อเกิดภัยคุกคามพื้นที่นี้อาจหมายรวมถึงพื้นที่ในประเทศบางส่วนที่ถูกฝ่ายตรงข้ามยึดครองก็ได้

พื้นที่การรบ คือพื้นที่ซึ่งคาดว่าจะใช้ในการปฏิบัติการต่อสู้กับภัยคุกคาม โดยกำหนดตั้งแต่แนวจำกัดการรุก เข้ามาในประเทศจนถึงแนวเส้นเขตหลัง

พื้นที่เขตหลัง คือพื้นที่หลังแนวเส้นเขตหลังรวมกับพื้นที่ประเทศที่เหลือทั้งหมด

การจัดกำลังประกอบพื้นที่เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

กำลังทุกส่วนมีความรับผิดชอบในทุกพื้นที่แตกต่างกันไป แต่เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจโดยทั่วไปจึงต้องจัดกำลังประกอบพื้นที่ในยามมีภัยคุกคามเป็นหลัก สำหรับในยามปกติก็อ่อนตัวตามความจำเป็นของการเตรียมการและการพัฒนา

พื้นที่อิทธิพลข้าศึก กำลังที่รับผิดชอบหลักคือ หน่วยสงครามพิเศษ ด้วยการสนับสนุนของกำลังประจำถิ่นชายแดน กำลังรบหลักและกำลังประชาชน ดำเนินการใดๆ ตามความจำเป็นตั้งแต่ยามปกติ เพื่อเตรียมขยายผลเมื่อเกิดภาวะไม่ปกติ โดยรุกคืบหน้าต่อไป และมอบให้กำลังรบหลักเข้ายึดครอง กำลังประจำถิ่น และฝ่ายบ้านเมืองเตรียมการฟื้นฟู

พื้นที่การรบ เป็นความรับผิดชอบหลักของกำลังรบหลักที่ได้รับมอบในกรอบการบังคับบัญชาของกองทัพน้อย ด้วยการสนับสนุนของกำลังประจำถิ่น หน่วยสงครามพิเศษ และกำลังประชาชน

พื้นที่เขตหลัง เป็นความรับผิดชอบหลักของกำลังประจำถิ่น ในกรอบการบังคับบัญชาของกองทัพ ผ่านมณฑล/จังหวัดทหารบก โดยการสนับสนุนของกำลังประชาชน หน่วยสงครามพิเศษ และกำลังรบหลักเมื่อจำเป็น

ภาพที่ ๑ การจัดพื้นที่เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

การปฏิบัติการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

๑. การปฏิบัติยามปกติ

เป้าหมายในการฝึกกำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จคือการต่อสู้กับขบวนการก่อการร้าย รวมถึงการรุกทางทหาร เพื่อทำลายกองกำลังติดอาวุธในเขตฐานที่มั่นของขบวนการก่อการร้ายให้หมดสิ้น การรุกทางการเมืองเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารและการทำลายพรรคและแนวร่วมของขบวนการก่อการร้าย การร่วมพัฒนาประเทศกับหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐบาล

๑.๑ **กำลังรบหลัก** เกี่ยวข้องในการเป็นส่วนหลักของการต่อสู้กับขบวนการก่อการร้าย งานที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเตรียมการป้องกันประเทศในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของกองกำลังต่อสู้

เบ็ดเสร็จ การเตรียมการให้รวมถึงการเตรียมพื้นที่ปฏิบัติการ การวางพื้นฐานสงครามกองโจรและสงครามนอกแบบ การชักชวนการปฏิบัติร่วมกับกำลังส่วนอื่นๆ ของกองกำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จ ฯลฯ

๑.๒ กำลังประจำถิ่น เกี่ยวข้องกับการทดแทนกำลังรบหลักในการต่อสู้กับขบวนการก่อการร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำลายกำลังติดอาวุธของขบวนการก่อการร้ายที่ยังหลงเหลืออยู่ภายหลังที่ ทบ.ถอนกำลังรบหลักไปแล้ว การปฏิบัติอื่นๆ รวมถึงการเตรียมการเพื่อให้สามารถร่วมรบแบบกองโจรกับกำลังส่วนอื่นๆ ในพื้นที่การรบ หรือการระวังป้องกันพื้นที่เขตหลังและการพัฒนาประเทศ เป็นต้น

๑.๓ กำลังประชาชนที่ได้จัดตั้งไว้แล้ว มีส่วนในการฝึกกำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จในยามปกติในลักษณะของการสนับสนุนการปฏิบัติของกำลังรบหลักและกำลังประจำถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องหาข่าว การรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ และการร่วมพัฒนาท้องถิ่นให้มีความมั่นคง โดยวางน้ำหนักการจัดตั้งในระดับหมู่บ้านเป็นหลัก ด้วยการจัดให้มีโครงสร้างการประกอบกำลังและการควบคุมบังคับบัญชาที่แน่ชัด สามารถสนับสนุนการปฏิบัติทางทหารในยามสงครามได้ในทันที โดยอาศัยประโยชน์จากหมู่บ้าน อปป., ทสปช. และ ปชต.ที่ได้จัดตั้งไว้แล้ว

การเตรียมการฝึกกำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จในยามสงคราม หมายถึง การจัดตั้ง บก.ควบคุมกองโจร และการฝึกพลพรรคกองโจรในพื้นที่การรบ การเตรียมแหล่งสะสมเสบียง และ ยุทโธปกรณ์ การฝึกการรบนอกแบบ การฝึกการระวังป้องกันพื้นที่เขตหลัง การจัดการบังคับบัญชา

๒. การปฏิบัติในสถานการณ์ใกล้สงคราม

ในสถานการณ์ใกล้สงคราม การปฏิบัติของกองกำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จส่วนใหญ่เป็นการถ่ายน้ำหนักจากการต่อสู้กับขบวนการก่อการร้ายเป็นการเตรียมการป้องกันประเทศ ทั้งนี้รวมทั้งการถอนกำลังประจำการ ซึ่งปฏิบัติการกิจการต่อสู้กับขบวนการก่อการร้ายกลับ เพื่อฟื้นฟูการใช้กำลังกึ่งทหารเข้ารับช่วงการต่อสู้กับขบวนการก่อการร้าย การแจกจ่ายยุทโธปกรณ์เสริมแก่หน่วยเกี่ยวข้อง การฝึกขั้นสุดท้ายเพื่อทดสอบบทบาทของกำลังแต่ละสายการบังคับบัญชา

๒.๑ กำลังรบหลัก เตรียมการปฏิบัติการรบตามแบบตามแผนการป้องกันประเทศ เช่น การเตรียมพื้นที่ตั้งรับ การปฏิบัติสงครามนอกแบบในพื้นที่ระวังป้องกันและการจัดตั้ง บก.ควบคุมกองโจร เพื่อเตรียมการปฏิบัติสงครามนอกแบบในพื้นที่การรบ การเฝ้าตรวจชายแดน การเตรียมการควบคุมทางยุทธการต่อกำลังประจำถิ่น การปฏิบัติอื่นๆ เพื่อเตรียมการเข้าสู่สงคราม

๒.๒ กำลังประจำถิ่น การรับมอบภารกิจการต่อสู้กับขบวนการก่อการร้ายจากกำลังรบหลัก การเตรียมปฏิบัติสงครามกองโจรในพื้นที่รบหลัก ตลอดจนการเตรียมการในเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็น

๒.๓ **กำลังประชาชน** เริ่มมีบทบาทในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และความสงบในท้องถิ่นร่วมกับเจ้าหน้าที่พลเรือน กำลังประชาชนที่อยู่ในพื้นที่การรบเตรียมการปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินการสงครามนอกแบบและสงครามกองโจรของกำลังส่วนอื่นๆ นอกจากนั้นกำลังประชาชนต้องมีการกระชับโครงสร้างการจัด เพื่อให้สามารถสนองตอบความต้องการทางยุทธการของหน่วยควบคุมการผนีกกำลังเพื่อต่อสู้เบ็ดเสร็จได้อย่างฉับพลันและเป็นผล

๓. การปฏิบัติยามสงคราม

เมื่อข้าศึกเริ่มการรุกรานประเทศไทย ทบ.จะใช้กำลังทั้งปวงเข้าต่อสู้เบ็ดเสร็จซึ่งมีลักษณะการปฏิบัติการดังนี้.-

๓.๑ กำลังรบหลัก

กำลังรบหลักส่วนที่เป็นกำลังรบพิเศษปฏิบัติการสงครามนอกแบบในพื้นที่ของข้าศึกอย่างกว้างขวาง โดยเพ่งเล็งเป็นพิเศษในเรื่องการใช้สงครามกองโจรเพื่อฉวยโอกาสความหน่วงเหนี่ยวในการเข้าตีของข้าศึก เช่น การโจมตีที่ตั้งทางการส่งกำลังบำรุง การตัดเส้นหลักการส่งกำลัง ฯลฯ การบ่อนทำลายและการก่อวินาศกรรมต่อสถานสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าตีของข้าศึกจะทำให้ข้าศึกต้องพะวัภพะวนกับภัยคุกคามในพื้นที่ส่วนหลังของตน

กำลังรบหลักส่วนใหญ่ที่เป็นกำลังตามแบบอื่นๆ วางกำลังในพื้นที่ตั้งรับหน้าซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ เพื่อสกัดกั้นและยับยั้งการเข้าตีของข้าศึกตามยุทธศาสตร์ป้องกันในเขตหน้า การวางกำลังเพ่งเล็งเป็นพิเศษต่อแนวทางเคลื่อนที่หลัก ที่เมื่อข้าศึกสามารถเจาะด้วยกำลังรบในระลอกที่ ๑ และขยายผลด้วยกำลังในระลอกที่ ๒ แล้ว จะสามารถพุ่งเข้ายึดปมคมนาคม หรือพื้นที่เขตหลังซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การเมือง สังคมจิตวิทยาของฝ่ายเราได้อย่างรวดเร็ว การปฏิบัติของกำลังส่วนนี้จัดอยู่ในระดับของการต้านทานแบบป้องกัน

กำลังรบหลักส่วนที่เหลือวางกำลังเป็น ๒ ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ ๑ วางกำลังในพื้นที่ตั้งรับหน้า เพื่อยับยั้งการรุกของข้าศึกในแนวทางเคลื่อนที่อื่นๆ โดยปฏิบัติในระดับของการต้านทานแบบการรั้งหน่วงหรือการกำบัง ทั้งนี้ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ลักษณะที่ ๒ วางกำลังเป็นกองหนุนในพื้นที่ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่จะสามารถประกันความสำเร็จของการตั้งรับ

การปฏิบัติการเชิงรุกออกไปในพื้นที่ระวังป้องกันจากแนวชายแดน เป็นการปฏิบัติของกำลังรบหลักตามแบบ โดยการประสานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยรบพิเศษ

เมื่อเข้าศึกรุกผ่านแนวชายแดน กำลังรบหลักหลีกเลี่ยงการถูกตัดขาดอยู่หลังแนว
 ข้าศึก และถอยตัวไปยังที่มั่นสกัดกันขั้นต่อไปที่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้า โดยพยายามรักษาความเป็นหน่วย
 พร้อมรบไว้ให้มากที่สุด ถ้าถูกตัดขาดหลังแนวข้าศึก กำลังรบหลักต้องสลายตัวเป็นกองโจร และ
 ปฏิบัติการร่วมกับพลพรรคกองโจรอื่น ๆ ที่อยู่ในพื้นที่

๓.๒ กำลังประจำถิ่น

กำลังประจำถิ่นในพื้นที่การรบปฏิบัติการเป็นหน่วยเพื่อสนับสนุนการต่อสู้ของกำลัง
 รบหลัก กำลังประจำถิ่นซึ่งอยู่ในบริเวณที่เป็นแนวทางเคลื่อนที่หลัก เตรียมปฏิบัติการรบแบบกองโจร เมื่อ
 ข้าศึกเริ่มรุกผ่านแนวชายแดน กำลังประจำถิ่นซึ่งอยู่ในพื้นที่การรบอื่นๆ นอกแนวทางเคลื่อนที่หลัก
 สนับสนุนการตั้งรับโดยการปฏิบัติการร่วมกับกำลังรบหลักในการกำบังหรือรังผึ้งหน่วงการป้องกันการแทรก
 ซึมและการปฏิบัติสงครามกองโจร

เมื่อข้าศึกเริ่มการรุกราน กำลังประจำถิ่นทั้งสิ้นทั้งที่อยู่ในความควบคุมของ ทบ.
 โดยตรง และขึ้นควบคุมทางยุทธการต่อ ทบ.ปฏิบัติตามแผนการป้องกันประเทศ โดยมี ทภ.เป็นหน่วย
 ควบคุมบังคับบัญชา ผ่านทาง มทบ./จทบ.หน่วยปฏิบัติในพื้นที่การรบปรับกำลังให้สอดคล้องกับภารกิจ
 การระวังป้องกันพื้นที่เขตหลังซึ่งเพิ่มขึ้น

หากภัยคุกคามภายในประเทศ อันเกิดจากการก่อการร้ายด้วยอาวุธของขบวนการ
 ก่อการร้ายยังมีอยู่ จะใช้กำลังประจำถิ่นเป็นกำลังหลักในการต่อสู้โดยมอบให้ มทบ./จทบ. เป็นหน่วย
 ควบคุมอำนวยความสะดวกในพื้นที่รับผิดชอบของตน

เมื่อข้าศึกรุกผ่านแนวชายแดน กำลังประจำถิ่นสลายตัวเป็นกองโจร เพื่อร่วมทำ
 สงครามนอกแบบกับหน่วยกองโจรที่ได้จัดตั้งไว้แล้วในพื้นที่โดยหน่วยรบพิเศษ และดำรงการต่อสู้อย่าง
 ต่อเนื่องจนกว่ากำลังรบหลักจะสถาปนาแนวชายแดนได้ โดยไม่พยายามที่จะถอยตัวแทรกซึมกลับพื้นที่
 ฝ่ายเรา

ในการระวังป้องกันพื้นที่เขตหลัง กำลังประจำถิ่นปฏิบัติในความควบคุมของ มทบ./
 จทบ. ทั้งนี้รวมทั้งการทำหน้าที่เป็นกองหนุนเคลื่อนที่เร็วทั่วไปและในระดับท้องถิ่นการรักษาความสงบของ
 ท้องถิ่น การรักษาความปลอดภัยต่อที่ตั้งตลอดจนการควบคุมความเสียหายเป็นพื้นที่

๓.๓ กำลังประชาชน

ในยามสงคราม กำลังประชาชนในพื้นที่การรบสนับสนุนการปฏิบัติการทาง
 ยุทธวิธีของกำลังรบหลัก และกำลังประจำถิ่น ด้วยการแจ้งเตือนการเข้ามาของข้าศึกสอดส่องและ
 ป้องกันการปฏิบัติของหน่วยก่อวินาศกรรม/บ่อนทำลายของข้าศึก เป็นแกนของประชาชนในพื้นที่เพื่อ

สนับสนุนการปฏิบัติของฝ่ายเรา และขีดขวางการปฏิบัติของข้าศึกและร่วมปฏิบัติการสงครามกองโจร หรือสงครามนอกแบบเมื่อสามารถกระทำได้

เมื่อข้าศึกรุกผ่านแนวชายแดน กำลังประชาชนฝั่งตัวในพื้นที่หลังแนวข้าศึกร่วมกับประชาชนอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการสงครามนอกแบบของฝ่ายเราด้วยการให้แหล่งซุกซ่อนการสนับสนุนด้านเสบียงอาหาร การนำทางหลบหลีกแทรกซึมเข้าออกจากพื้นที่ที่ข้าศึกยึดครอง ฯลฯ

กำลังประชาชนในพื้นที่เขตหลัง สนับสนุนการระวังป้องกันพื้นที่เขตหลัง และการต่อสู้กับขบวนการก่อการร้าย ด้วยการหาข่าว การเคลื่อนไหวของข้าศึกในพื้นที่ การรักษาความปลอดภัย สถานที่ตั้งทางสาธารณูปโภคที่สำคัญ และปมคมนาคม ฯลฯ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. การจัดตั้งและควบคุมบังคับบัญชากำลังทุกส่วนอย่างแน่นแฟ้น
๒. การกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นผลในทุกระดับ เช่น การปฏิบัติด้านการข่าว ฯลฯ
๓. การเตรียมพื้นที่ปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกประเทศ
๔. การฝึกกำลังพลในแต่ละส่วนให้มีความเข้าใจในบทบาทของตน
๕. การปลูกฝังอุดมการณ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการสู้รบ
๖. การเตรียมแหล่งสะสม/ซุกซ่อนยุทธโศปกรณ์เพื่อใช้ในการต่อสู้ยืดเยื้อ
๗. การประสานการปฏิบัติในทุกระดับอย่างแน่นแฟ้น
๘. การปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์อย่างเป็นผล

บทที่ ๓

การพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

การพัฒนาพื้นที่เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

พื้นที่ยุทธศาสตร์พัฒนาที่กำหนดไว้ในลำดับความเร่งด่วนสูงสุด คือพื้นที่ตามแนวชายแดน กับพื้นที่เพื่อความมั่นคงภายในการให้ความล่าช้าเร่งด่วนเช่นนี้ ก็เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ทันเวลาในพื้นที่ที่มีระดับภัยคุกคามสูงและเป็นข้อจำกัดทางเศรษฐกิจ แต่ตามหลักการพัฒนาสังคมและตามสภาพความเป็นจริงของภัยคุกคามตามธรรมชาติที่มีต่อประเทศไทย ทำให้ยุทธศาสตร์พัฒนาต้องสนใจพัฒนาพื้นที่ล่อแหลมอื่นๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหารทั่วประเทศ โดยไม่ปล่อยให้พื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดออกไปนอกแผนการพัฒนา แต่ให้น้ำหนักการพัฒนาแต่ละด้านแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ เช่น พื้นที่ยุทธศาสตร์พัฒนามุ่งให้น้ำหนัก ด้านการทหาร เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง พื้นที่ล่อแหลมอื่นมุ่งให้น้ำหนักด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการทหาร ตามลำดับเป็นต้น

การพัฒนาพื้นที่เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ มุ่งปรับปรุงพื้นฐานทางธรรมชาติ ให้เป็นพื้นฐานสำคัญในการต่อสู้เอาชนะภัยคุกคามของชาติ นั่นก็คือมุ่งพัฒนาให้เกิดพื้นที่ที่เหมาะสม เครื่องมือที่มีคุณภาพ และแนวทางต่อสู้ที่เกื้อกูลต่อชัยชนะ การพัฒนาพื้นที่จึงต้องกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพพื้นฐานเดิมอย่างมีขั้นตอนที่แสดงถึงความสำเร็จตามแผนงาน ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่จึงต้องสนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมไทยให้เข้าใจ สามารถลำดับภาพการเปลี่ยนแปลงได้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และทำนายแนวโน้มในอนาคตจากความเป็นไปได้ด้วยตนเองและจากผลกระทบจากภัยคุกคามที่คาดคิด

ในการพัฒนาพื้นที่นั้นเราใช้เครื่องมือสำคัญ ๕ ประการคือ **คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ และเทคโนโลยี** ไปดำเนินการให้เกิดโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ที่เกื้อกูลต่อการพัฒนา เช่น ที่ดิน แหล่งน้ำ ที่อยู่อาศัย ฯลฯ และดำเนินการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการพัฒนา เช่น เครื่องมือกลขนาดเล็ก เครื่องกำเนิดพลังงานไฟฟ้า เครื่องมือสื่อสาร เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการอาชีพ ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะดำเนินการพัฒนาได้อย่างถูกต้องทางจะต้องมีการพัฒนาวัฒนธรรมของคนในพื้นที่เพื่อเปลี่ยนแปลงความคิด หรือทัศนคติของความเป็นผู้นิยมบริโภคมามีผู้มีวัฒนธรรมของ ผู้ผลิตเป็นอันดับแรก และขั้นต่อไปจึงจะดำเนินการให้เกิดเครื่องชี้วัดจำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีคือ การช่วยเหลือสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการ การระดมวิศวกรและช่างเทคนิค การรักษาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการกระจายรายได้ การพัฒนาสังคมไทย ซึ่งเดิมเป็นสังคมเกษตรแบบดั้งเดิม ต่อมาได้ใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยเพื่อให้เป็นเกษตรสมัยใหม่ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรก็มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมขึ้นและมีการพูดถึงการที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมไทย

ไปเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งถ้าพิจารณาเครื่องชี้วัดจำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประเทศไทยน่าจะเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมการเกษตรแผนใหม่ซึ่งคำนึงถึงระบบนิเวศวิทยา เป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงอยู่ของชาติ และเสริมด้านอุตสาหกรรมการเกษตร ผสมกับอุตสาหกรรมจำเป็นยิ่งยวด และการบริการ นั่นก็คือ การพัฒนาที่ต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์ควบคู่กันไป เพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชากรดีขึ้นจริง ให้ประชากรมีความกินดีอยู่ดีมีสุขจริง มิใช่มุ่งยกระดับรายได้ประชาชาติให้สูงโดยไม่สนใจการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม หรือสนใจให้มีการกระจายรายได้สูงแต่สภาพแวดล้อมที่ดึงามสูญสิ้นไปจะทำให้คนในชาติขาดความมีชีวิต จิตใจ กลายเป็นเครื่องจักรเครื่องยนต์เป็นระบบปิดที่เจริญเติบโตด้วยตัวเองต่อไปไม่ได้ การพัฒนาพื้นที่ตามแนวความคิดดังกล่าวนี้ ต้องอาศัยงบประมาณช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐบาลหรือภาคเอกชนเพื่อจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกหลักๆ ซึ่งเหนือขีดความสามารถที่ประชาชนจะจัดหาเองได้ แต่การช่วยเหลือหรือสนับสนุนเพื่อการพัฒนาขึ้นจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

การช่วยเหลือและสนับสนุนจากภายนอกพื้นที่นั้นเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนา แต่ถ้าดำเนินการไม่พอดีก็จะเกิดการครอบงำจนขาดภาวะอิสระของชุมชน เพราะการช่วยเหลือ (Aid) เป็นลักษณะจำเป็นเร่งด่วน เหมาะสำหรับชุมชนที่ประสบภัยพิบัติแล้วร้ายจนยืนหยัดด้วยตนเองไม่ได้แล้ว เช่นผู้ประสบวาตภัยภาคใต้ และการช่วยเหลือนั้นเป็นลักษณะของสังคมสงเคราะห์ ถ้าทำบ่อยๆ ผู้รับจะเคยชินจะไม่เกิดความริเริ่มใดๆ ไม่เข้าใจศักดิ์ศรีแห่งความเป็นคนอันจะเป็นหนทางหนึ่งที่ยิ่งทำให้สังคมเลวร้าย กลายเป็นสังคมที่ถูกครอบงำ (Corrupted Society) มีความเพ้อฝันลมๆ แล้งๆ (Dreaming Society) และในที่สุดก็จะทรุดโทรม (Sick Society) เป็นภาวะตลอดไป การพัฒนาจึงควรสนใจเรื่องการสนับสนุน (Support) ให้ประชาชนเป้าหมายได้มีส่วนร่วมในการค้นหาความต้องการแท้จริงของเขา ให้เขาเหล่านั้นร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการทั้งลงทุน ลงแรงในขีดความสามารถอย่างเต็มที่ เพื่อให้คนมีศักดิ์ศรีชุมชนมีภาวะอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของชุมชนอื่นก็จะทำให้สังคมนั้นกลายเป็นสังคมที่มีศักยภาพเข้มแข็ง (Active Society) สามารถขยายผลการพัฒนาตนเองได้ทั้งในทางดิ่งและทางระดับ

การพัฒนาพื้นที่เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ จึงต้องสนใจการพัฒนาคน เพื่อเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมของคนให้เกิดวัฒนธรรมของผู้ผลิต โดยกำหนดแผนงานและโครงการเพื่อพัฒนาคนและพื้นที่ควบคู่กันไป ดังตัวแบบแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและโครงการต่าง ๆ คือ

๑. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนา เป็นการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและเพื่อให้เกิดขั้นตอนการดำเนินงาน จึงได้กำหนดเป็นแผนงานระยะปานกลางในห้วงเวลาหนึ่ง และหลังจากนั้นก็สามารเก็บรายละเอียดในสิ่งที่ยังไม่สมบูรณ์และยกระดับการพัฒนายิ่งขึ้นในแผนระยะยาว และพื้นที่ไว้เพียงพอแล้วหากสามารถพัฒนาได้ครบถ้วนถูกต้องตามหลักและวิธีการแล้วผลของการพัฒนางานก็จะ

สามารถขยายผลต่อไปได้ทั้งในทางตั้งและทางระดับการประมาณการงบประมาณอาจจะต้องได้รับการแก้ไขให้เหมาะสม โดยกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง

๒. โครงการพัฒนาเส้นทาง แหล่งน้ำและสาธารณสถาน เป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตของชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นโครงการหลักที่สมควรจะได้นำมาจัดทำรายละเอียดให้ครอบคลุมตลอดทั่วทั้งประเทศ ให้สามารถดำเนินการได้ในระยะเวลาอันสั้น เพราะจะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ทั้งร่างกายและจิตใจ

๓. โครงการปิดปลูกและรักษาป่าไม้ เป็นโครงการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีกว่าปัจจุบัน อาจจะเป็นการปลูกป่าอนุรักษ์ หรือปลูกป่าเศรษฐกิจในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งจะนำมาทั้งเรื่องการอาชีพเพื่อการอุปโภคและบริโภค และการสร้างค่านิยมในการรักษาต้นไม้ รู้จักบำรุงรักษาป่าไม้ของคนในชาติ

๔. โครงการเยาวชนเดินทางไกลและจัดค่ายพักแรม เป็นโครงการตัวอย่างสำหรับการดัดแปลงไปใช้ในพื้นที่ต่างๆ ให้เหมาะสมกับวัยของเยาวชน เพื่อสร้างพื้นฐานด้านวินัย การช่วยตนเอง และหมู่คณะ และฝึกความอดทนทั้งทางร่างกายและจิตใจในระดับหนึ่ง

๕. โครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน นิสิต นักศึกษาเป็นโครงการที่กระตุ้นให้เยาวชนได้รู้จักใช้ศักยภาพของตนเองทำงานช่วยตนเอง และสังคม เพื่อเปลี่ยนค่านิยมและทัศนคติของคนในสังคมให้มีวัฒนธรรมของผู้ผลิต และเมื่อจบการศึกษาแล้วจะมีทั้งความรู้ความสามารถและประสบการณ์

๖. โครงการส่งเสริมบัณฑิตเพื่อการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นโครงการตัวอย่างอันหนึ่งที่พยายามจะกระตุ้นให้บัณฑิตกลับไปประกอบอาชีพในหมู่บ้านของตนเอง เพื่อช่วยในการพัฒนาหมู่บ้านและทำให้ประชากรในหมู่บ้านมีคุณภาพยิ่งขึ้น

การพัฒนาพื้นที่เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จก็คือ การพัฒนาที่เริ่มต้นสนใจหมู่บ้านเป้าหมาย ได้แก่ การพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมายให้มีระดับความเข้มแข็ง ตามแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนา และตามตัวแบบหมู่บ้านตามแนวความคิดยุทธศาสตร์พัฒนาโดยอนุโลม แต่เนื่องจากการต่อสู้ของหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนในอดีต ให้บทเรียนว่าหมู่บ้านเดียวไม่สามารถจะดำเนินการให้ประสบชัยชนะได้ แนวความคิดยุทธศาสตร์พัฒนาจึงจำเป็นต้องจัดกลุ่มหมู่บ้าน ให้มีส่วนประกอบจำเป็น ตามรายละเอียดในแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและตามตัวแบบกลุ่มหมู่บ้านตามแนวความคิดยุทธศาสตร์พัฒนา โดยอนุโลม เพื่อให้แต่ละหมู่บ้านช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ ตั้งแต่การรวมกลุ่มเพื่อการอาชีพและการต่อสู้ภัยคุกคามต่าง ๆ และจัดกลุ่มให้เป็นแนวกลุ่มรอบประเทศ

การพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวนี้ ต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของบุคลากรหลายฝ่าย โดยมีฝ่ายทหารหรือผู้รับผิดชอบพื้นที่เป็นผู้ประสาน หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนจะจัดทำ

โครงการเพื่อประมาณการค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้วดำเนินการพัฒนาในส่วนที่รับผิดชอบ สำหรับอาคาร สิ่งก่อสร้าง เพื่อความปลอดภัยทางทหารหรือป้องกันอุบัติเหตุอื่นๆ จะต้องให้เกื้อกูลต่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในยามปัจจุบันด้วย เช่นระบบป้องกันภัย หลุมหลบภัย ฯลฯ อาจจะใช้เป็นห้องเรียน ห้องประชุม ที่จอดรถ สถานที่เก็บสิ่งอุปโภคบริโภคหมุนเวียน ตามฤดูกาล และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนายามปกติต้องเกื้อกูลต่อยามมีภัยคุกคามด้วย เช่น แหล่งน้ำต้องได้ประโยชน์ทั้งด้านการอาชีพ แหล่งพักผ่อนและเครื่องกีดขวาง ฯลฯ

การพัฒนากำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ยุทธศาสตร์ชาติ คือ การรักษาความเป็นกลางโดยสร้างความสัมพันธ์กับทุกประเทศและปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีต่อประเทศคู่สัญญา กองทัพและผู้ที่มีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของชาติก็จำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของประเทศ และสถานการณ์แวดล้อม การป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงของชาติ จึงต้องใช้วิชาการด้านการทหาร การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยาควบคู่กันไปเสมอจึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายในการดำรงความเป็นชาติประเทศและความมั่นคงได้ตลอดไป นั่นก็คือความร่วมมือของทุกฝ่ายทุกคนอย่าง มั่นใจเข้มแข็งและใช้ความรู้ความสามารถพัฒนาประเทศอย่างเบ็ดเสร็จก็จะเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

กองทัพมีความจำเป็นต้องปรับตัว ให้ใช้กำลังพลแต่น้อยและจัดหาอาวุธทางยุทธศาสตร์เท่าที่จำเป็นอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นการประหยัด และชดเชยอำนาจดังกล่าว ด้วยการฝึกกำลังทัพยกรทั้งปวงของชาติเข้าพัฒนาความมั่นคงของชาติ ดังนั้นการเตรียมการทางยุทธศาสตร์ จึงต้องมุ่งที่การ เตรียมกำลังคน เตรียมอาวุธทางยุทธศาสตร์ และการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ซึ่งการเตรียมการทางยุทธศาสตร์นี้ สิ่งสำคัญคือ "เตรียมกำลังคน" ให้พร้อมทุกคนทั้งทหาร ข้าราชการพลเรือน และประชาชน โดยการพัฒนาดนในชาติทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว

๑. การพัฒนากำลังในระยะสั้น คือการพัฒนาประชากรของชาติในวัยผู้ใหญ่ปัจจุบันให้เข้าใจ สามารถรับใช้ระบบได้ ทั้งผู้นำระดับสูงของประเทศ กำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชน

๑.๑ การพัฒนาผู้นำระดับสูงของประเทศ ผู้นำระดับสูงของประเทศจะต้องเข้าใจระบบ ทราบเหตุผลความจำเป็นในการจัดระบบและสามารถ กำหนดนโยบาย อำนวยการ ควบคุมกำกับดูแลการ พัฒนาระบบได้ และดำเนินการใดๆ ก็ตามให้มีการพัฒนาพลังอำนาจของชาติให้สอดคล้องกันไป ตั้งแต่ ยามปกติ โดยไม่จำกัดในเรื่องการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนเพื่อความอยู่ดีกินดีมีสุขของประชาชนจนเกิด ความมั่นคงของชาติและจัดหน่วยที่มีเอกภาพในการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

๑.๒ การพัฒนากำลักรวมหลัก กำลักรวมหลักจะต้องมีความรู้เรื่องการป้องกันประเทศทาง ยุทธศาสตร์ หน้าที่เฉพาะของตนเองอย่างดียิ่งและเข้าใจหน้าที่ของข้าราชการพลเรือน และหน้าที่ของ ประชาชน สามารถประสานการปฏิบัติให้สอดคล้องไม่ซ้ำซ้อนตั้งแต่ยามปกติ โดยตัวกำลักรวมหลักเองต้อง สามารถดำเนินการพัฒนาในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้ด้วย เมื่อกองทัพมีนโยบายปรับกำลัง ให้กระทัดรัดไม่ใหญ่โตเกินความสามารถทางเศรษฐกิจ กำลังพลจึงจำเป็นต้องได้รับการศึกษาเรื่อง การพัฒนาให้มีขีดความสามารถเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ดังคำที่ว่า “ยามศึกสู้รบยามสงบพัฒนา” แต่ทั้งนี้ มี เงื่อนไขสำคัญที่การให้สวัสดิการกำลังพลอย่างพอเพียง ซึ่งเรื่องนี้กองทัพต้องทบทวนระบบสวัสดิการทุก ด้านใหม่ ให้กำลังพลทุกคนหมดกังวล ขวัญดี และมีความภาคภูมิใจ

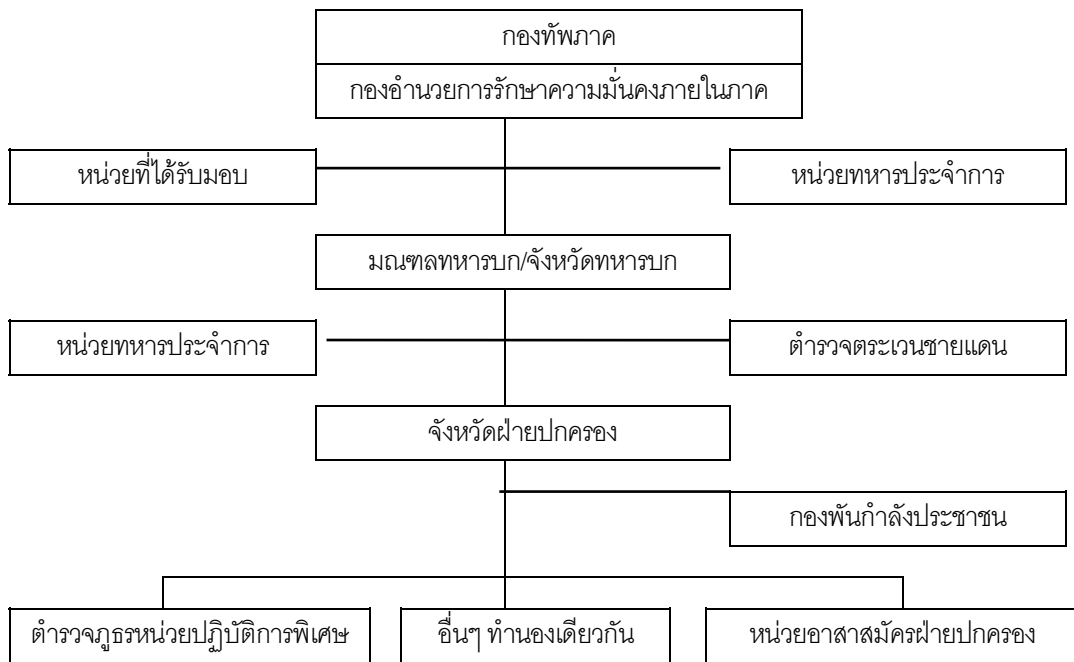
๑.๓ การพัฒนากำลังประจำถิ่น ในด้านกำลังทหารประจำการต้องสนใจปรับปรุงแก้ไข ภารกิจหน้าที่และโครงสร้างการจัดของกรมกิจการพลเรือนทหารบก กรมการรักษาดินแดน กรมกำลัง- สำรองทหารบก มณฑล/จังหวัดทหารบก สัสดีจังหวัด/อำเภอ เสียใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของ ระบบที่ต้องการกำลังประจำการเป็นโครงสร้างหลักในกองกำลังประจำถิ่น ซึ่งมีโครงสร้างการจัดที่สนธิควบคู่ ไปกับโครงสร้างการจัดของกำลังรวมหลักอย่างเป็นทางการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ตั้งแต่ระดับจังหวัดฝ่ายปกครอง จังหวัด/มณฑลทหารบก และระดับภาคซึ่งเป็นหน่วยสูงสุดในการบังคับบัญชากำลังประจำถิ่น จึงต้อง แยกแยะกำลังประจำถิ่นเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับจังหวัดฝ่ายปกครอง ระดับมณฑล/จังหวัดทหารบก และ ระดับกองทัพภาค (ภาพที่ ๒ โครงสร้างการจัดกำลังประจำถิ่น)

ระดับ ๑ คือ ระดับจังหวัด ได้แก่ ตำรวจภูธรหน่วยปฏิบัติการพิเศษ และหน่วย อาสาสมัครของฝ่ายปกครองระดับจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในระดับจังหวัด สามารถรบได้แบบทหาร ซึ่ง มีโครงสร้างการจัดหน่วยให้รับกำลังประชาชนจัดตั้งเข้าสมทบเมื่อมีภัยคุกคามและในยามปกติกำลัง เหล่านี้ ก็ปฏิบัติหน้าที่พัฒนาประเทศตามแผนงานของแต่ละหน่วยกับทำหน้าที่เป็นกำลังปฏิบัติการ พิเศษของจังหวัด

ระดับ ๒ คือ ระดับมณฑลทหารบก หรือจังหวัดทหารบกที่ขึ้นตรงต่อกองทัพภาค ได้แก่ หน่วยทหารในปกครองซึ่งต้องมีความรับผิดชอบโดยตลอดเขตพื้นที่ของตน (อาจได้รับการสมทบ กำลังประเภทอื่นด้วย) และปกครองบังคับบัญชากำลังระดับ ๑ ด้วย

ระดับ ๓ คือ ระดับกองทัพภาค อาจจัดตั้ง รองแม่ทัพภาค ควบคุมหน่วยทหารที่ นอกเหนือจากกองทัพน้อย (หน่วยที่บรรจุมอบให้กองทัพน้อย) รับผิดชอบพื้นที่ในความรับผิดชอบของ กองทัพภาคทั้งหมดเปรียบเสมือนกองหนุนประจำถิ่นในกองทัพภาค ซึ่งต้องมีการปรับปรุงให้มีหน่วย เคลื่อนที่เร็ว สามารถป้องกันการโอบทางดิ่งได้ และปกครองบังคับบัญชากำลังระดับ ๒ ด้วย

หน้าที่ของกำลังประจำถิ่นทั้ง ๓ ระดับ ยามปกติ คือการพัฒนาตามแผนงานการพัฒนากระบวนการต่อสู้เบ็ดเสร็จ สำหรับสี่สี่จังหวัดและสี่สี่อำเภอ ถือว่าเป็นโครงสร้างหลัก ในหน่วยกำลังประชาชน จึงต้องได้รับการปรับโครงสร้างใหม่

ภาพที่ ๒ โครงสร้างการจัดกำลังประจำถิ่น

๑.๔ กำลังประชาชน การจัดกำลังประชาชน เป็นเรื่องทีละเล็กละน้อย จึงต้องแยกแยะกลุ่มบุคคลให้ครอบคลุมทุกการในหน้าที่จำเป็น และมีโครงสร้างการจัดที่รัดกุม ตั้งแต่ระดับ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ถึงจังหวัด และถือว่ากำลังประชาชนในกรณีนี้มีอายุตั้งแต่ ๒๑ ปีเป็นต้นไป กำลังประชาชนจะต้องได้รับการฝึกศึกษาในเรื่องของการพัฒนาการอาชีพ การพัฒนาชุมชน การตั้งถิ่นฐานใหม่ และการป้องกันรักษาความมั่นคงของชุมชน โดยกำลังดังกล่าวจะได้รับการฝึกแตกต่างกันออกไปในแต่ละประเภทให้เหมาะสมกับพื้นที่และแนวโน้มของภัยคุกคาม กล่าวคือ

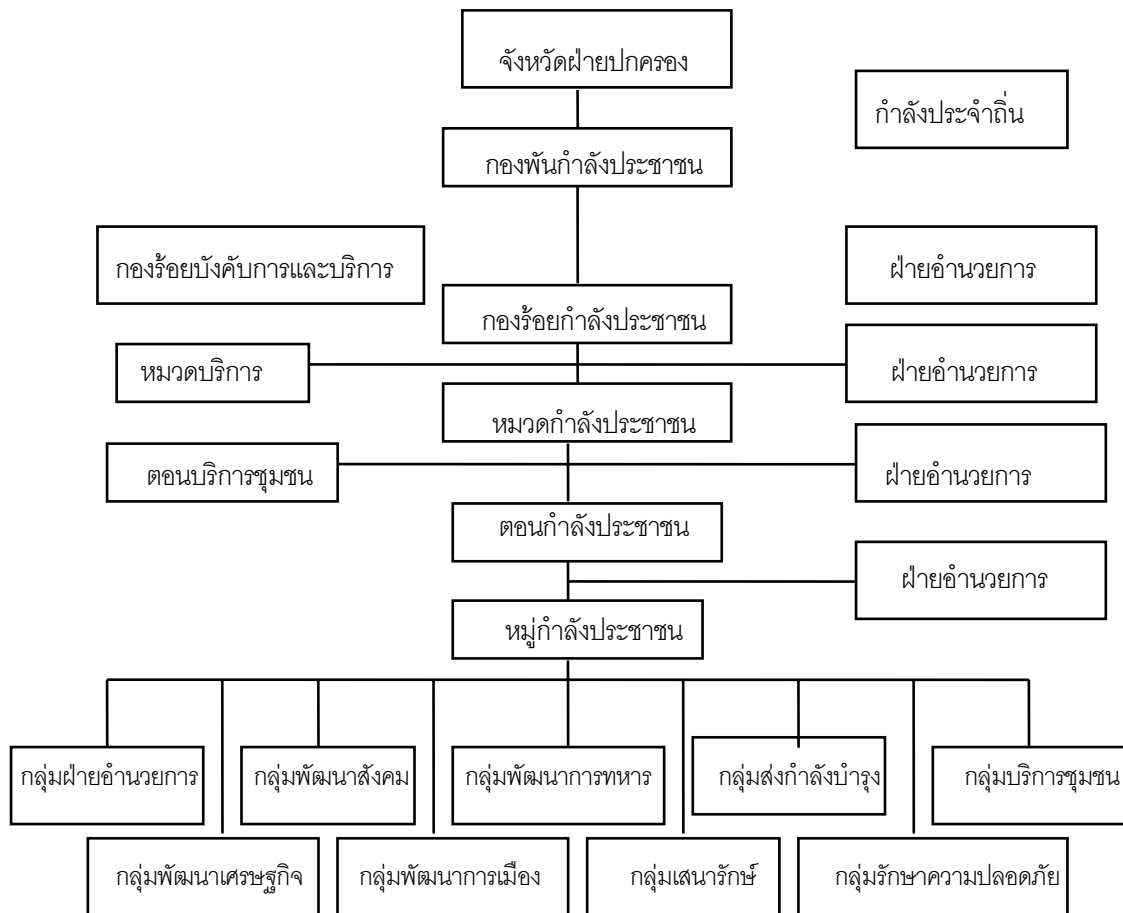
ประเภทที่ ๑ คือกำลังในหมู่บ้านยุทธศาสตร์พัฒนาประเภทที่ ๑ และ ๒

ประเภทที่ ๒ คือกำลังในหมู่บ้านยุทธศาสตร์พัฒนาประเภท ๓

ประเภทที่ ๓ คือกำลังในหมู่บ้านล่อแหลมอื่นในชนบท

ประเภทที่ ๔ คือกำลังในเขตเทศบาลและในเมือง

กำลังประชาชนทุกประเภท จัดเป็นหน่วยขนาดหมู่ในระดับหมู่บ้าน ขนาดตอนในระดับ ๒-๓ หมู่บ้าน (พิจารณาพื้นที่และกำลัง) ขนาดหมวดในระดับตำบล ขนาดกองร้อยในระดับอำเภอ และ ขนาดกองพันในระดับจังหวัด จำนวนกำลังประชาชนในแต่ละหน่วยจะแตกต่างกันไปตามอัตราความหนาแน่นของประชาชน แต่การประกอบกำลังจะต้องสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเองและช่วงชั้นการบังคับบัญชาตามลำดับ ถึงระดับจังหวัด ให้กองพันกำลังประชาชนขึ้นการบังคับบัญชากับผู้บังคับ-หน่วยต่อผู้เบ็ดเสร็จจังหวัด (ภาพที่ ๓ โครงสร้างการจัดกองกำลังประชาชน)

ภาพที่ ๓ โครงสร้างการจัดกองกำลังประชาชน

หมู่บ้านประชาชนประกอบด้วยกำลังอย่างน้อย ๘๕ คน มีผู้บังคับหมู่จากการเลือกตั้งเป็น ผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับหมู่เป็นผู้แต่งตั้งรองผู้บังคับหมู่ ๓ คน แบ่งการบังคับบัญชาเป็น ๙ กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีกำลังอย่างน้อย ๙ คน ได้แก่ กลุ่มฝ่ายอำนาจการ กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจ กลุ่มพัฒนาสังคม กลุ่มพัฒนาการเมือง กลุ่มพัฒนาการทหาร กลุ่มเสนารักษ์ กลุ่มส่งกำลังบำรุง กลุ่มรักษาความปลอดภัย และกลุ่มบริการชุมชน กำลังประชาชนแต่ละคนจะต้องได้รับการฝึกศึกษา หลักสูตรการเสริมสร้างผู้นำชุมชน ซึ่งกำหนดไว้เหมาะสมกับประเภทของกำลังประชาชน เพื่อให้กำลังประชาชนทุกคนสามารถประกอบอาชีพปกติของตนได้ สามารถปฏิบัติหน้าที่เฉพาะให้หน่วยกำลังประชาชนได้ทั้ง

การพัฒนาชุมชนนยามปกติ และการต่อสู้เอาชนะภัยคุกคามในยามฉุกเฉิน หน้าที่ทั่วไปของกำลังประชาชนนยามปกติ มีดังนี้

หัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ กลุ่ม และทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้บังคับหมู่ ในฝ่ายที่ตนรับผิดชอบ การจัดลำดับความสำคัญของผู้ช่วยขึ้นกับมติของหมู่บ้าน

กลุ่มฝ่ายอำนวยการ รับผิดชอบงานด้านกำลังพล การสำรวจข้อมูลความต้องการด้านต่างๆ ของชุมชน ประเมินผลการปฏิบัติต่างๆ ของชุมชน เป็นฝ่ายอำนวยการประสานงานของผู้บังคับหมู่

กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจ รับผิดชอบด้านพัฒนาการอาชีพของชุมชนให้ครอบคลุมอาชีพทั้ง ๓ ประเภท คือ เกษตร อุตสาหกรรมและบริการ ดำเนินการใด ๆ ก็ตามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอาชีพ

กลุ่มพัฒนาสังคม รับผิดชอบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน ดำเนินการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเช่น การปลูกฝังอุดมการณ์ การในเรื่องสังคมวัฒนธรรม ฯลฯ เป็นเสมือนฝ่ายกิจการพลเรือนของหน่วยทหารโดยอนุโลม

กลุ่มพัฒนาการเมือง รับผิดชอบด้านพัฒนาการเมืองของหมู่บ้าน ทั้งการเมืองภายในและภายนอก จนถึงระดับประเทศ นอกจากนั้นยังทำหน้าที่การข่าวกรองของหมู่บ้านด้วย

กลุ่มพัฒนาการทหาร รับผิดชอบด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคงของหมู่บ้าน ในแง่การทหารจากภัยคุกคามที่อาจจะเกิดจากการก่อการร้าย ศัตรูจากภายนอก และรับผิดชอบคลังอาวุธกระสุนของหน่วยเป็นเสมือนฝ่ายยุทธการของหน่วยทหารโดยอนุโลม และเสมือนกับกำลังทหารบ้าน

กลุ่มเสนาวิเศษ รับผิดชอบด้านการบริการสายแพทย์ทั้งปวง ทั้งด้านเวชกรรมป้องกันและการรักษาพยาบาล

กลุ่มส่งกำลังบำรุง รับผิดชอบด้านทรัพย์สินและสหกรณ์ การตลาด และเป็นเสมือนฝ่ายส่งกำลังของหน่วยทหารโดยอนุโลม

กลุ่มรักษาความปลอดภัย รับผิดชอบด้านการป้องกันภัยพิบัติต่างๆ การรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นเสมือนกำลังตำรวจบ้าน

กลุ่มบริการชุมชน รับผิดชอบด้านการดูแลเด็กเล็ก และคนชรา การพิทักษ์พื้นที่เขตหลัง และการอพยพ

การจัดกำลังประชาชนถือสิทธิเท่าเทียมกันในเรื่องเพศวัย อาศัยระบบกลุ่มสามคน และให้มีการพัฒนาทางการเมือง ควบคู่ไปกับการแต่งตั้งหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาทุกระดับ เพื่อให้การ

ดำเนินการทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติ กล่าวคือ ทุกคนประกอบอาชีพเป็นไปตามปกติตามแนวทางยุทธศาสตร์พัฒนา ที่แต่ละหน่วยแนะนำหรือให้การศึกษ และขณะเดียวกันทุกคนก็เตรียมพร้อมป้องกันภัยคุกคามได้ และเอาชนะภัยคุกคามได้ทั้งภัยธรรมชาติและการสู้รบ หากจำเป็นต้องใช้กำลังประชาชนนอกพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหมู่ในกรณีใดๆ ก็ตามให้คงกลุ่มส่งกำลังบำรุง กลุ่มรักษาความปลอดภัย และกลุ่มบริการชุมชน เพื่อป้องกันหมู่บ้าน ดำเนินการในเรื่องอื่นๆ ที่จำเป็นในหมู่บ้าน และให้การสนับสนุนช่วยเหลือหมู่ที่ออกปฏิบัติการได้ตามขีดความสามารถ

ตอนกำลังประชาชน บังคับบัญชา ๒-๓ หมู่บ้าน ตามความเหมาะสมในด้านพื้นที่และความแออัดของประชากร มีการเลือกตั้งผู้บังคับตอน ๑ คน และรองผู้บังคับตอน ๓ คน ให้ผู้บังคับหมู่เป็นผู้ช่วยผู้บังคับตอน และจัดฝ่ายอำนวยความสะดวกในที่บังคับการอย่างเพียงพอ

หมวดกำลังประชาชน บังคับบัญชาตอนทั้งหมดในเขตตำบล มีการเลือกผู้บังคับหมวด และรองผู้บังคับหมวด ๓ คน ให้ผู้บังคับตอนเป็นผู้ช่วยผู้บังคับหมวด และจัดฝ่ายอำนวยความสะดวกในที่บังคับการหมวดอย่างเพียงพอ หากจำเป็นให้มีตอนบริการชุมชนเพิ่มขึ้นได้

กองร้อยกำลังประชาชน บังคับบัญชาทุกหมวดในเขตอำเภอ มีผู้บังคับกองร้อยเป็นผู้บังคับ บัญชารับผิดชอบเลือกตั้งให้ประชาชนเป็นรองผู้บังคับกองร้อย ๓ คน ให้ผู้บังคับหมวดเป็นผู้ช่วยผู้บังคับกองร้อยและจัดฝ่ายอำนวยความสะดวกในที่บังคับการอย่างเพียงพอ หากจำเป็นให้มีหมวดบริการชุมชนเพิ่มขึ้นได้

กองพันกำลังประชาชน มีผู้บังคับกองพันบังคับบัญชารับผิดชอบทุกกองร้อยในเขตจังหวัด เลือกตั้งประชาชนเป็นรองผู้บังคับกองพัน ๓ คน ให้ผู้บังคับกองร้อยเป็นผู้ช่วยผู้บังคับกองพัน และจัดฝ่ายอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งให้มีกองร้อยบังคับการและบริการ กองพันกำลังประชาชนเป็นหน่วยข้างเคียงของกำลังประจำถิ่นระดับจังหวัด ซึ่งขึ้นตรงต่อผู้บังคับหน่วยต่อสู้เบ็ดเสร็จของจังหวัด ตั้งแต่ยามปกติ

หลักสูตรการเสริมสร้างผู้นำชุมชนนอกจากจะเน้นน้ำหนักในเรื่องการพัฒนา การป้องกันภัยธรรมชาติ การป้องกันการก่อการร้าย และเข้าศึกษาเรียนรู้ตามความเหมาะสมของพื้นที่แล้ว ต้องกำหนดให้มีการยกระดับความรู้เพื่อปรับแนวความคิดให้ทัดเทียมกันโดยเข้าอบรมในหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

หลักสูตรพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กองร้อยกำลังประชาชนเปิดการฝึกศึกษา ให้แก่ประชาชน ทุกคนให้เข้าใจระบบและหน้าที่ของประชาชนในการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ เฉพาะผู้ที่ยังไม่เคยผ่านการอบรม ใช้เวลาฝึกศึกษา ๗ วัน หรือ ๖๐ ชั่วโมง

หลักสูตรขั้นผู้บังคับหมู่ เป็นหลักสูตรที่กองร้อยกำลังประชาชนเปิดการฝึกศึกษาให้แก่ผู้ที่ เป็นหัวหน้ากลุ่มและรองผู้บังคับหมู่ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจงานการบริหารของระบบและความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับงาน ใช้เวลา ๓ วัน หรือ ๓๐ ชั่วโมง

หลักสูตรผู้บังคับกองร้อย เป็นหลักสูตรที่กองพันกำลังประชาชนเปิดการฝึกศึกษาให้แก่ ผู้บังคับหมวด รองผู้บังคับกองพันและฝ่ายอำนวยการ ใช้เวลา ๓ วัน หรือ ๓๐ ชั่วโมง

หลักสูตรทบทวนประจำปี เป็นการฝึกทบทวนประจำปีเป็นหน่วยของทุกระดับ เพื่อฝึกซ้อมการใช้งานทั้งในรูปของการฝึกที่บังคับการและการแสดงแสนยานุภาพ มีการสอดแทรกการแสดงสินค้า ผลผลิตการอาชีพและเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน มีการสาธิตเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบในระดับกองร้อยและกองพัน ใช้เวลา ๓ วัน ๓ คืน ติดต่อกัน

งบประมาณในการฝึกแต่ละหลักสูตรใช้ช่องทางราชการเสริมด้วยงบประมาณท้องถิ่นและใช้เครื่องมือสิ่งอำนวยความสะดวกของท้องถิ่น เว้นกรณีการแสดงหรือสาธิตเครื่องมือใหม่ เวลาในการฝึกควรจัดให้เหมาะสมไม่กระทบกระเทือนการอาชีพ อาจแบ่งเป็นวันหยุดทั้งวัน หรือตอนค่ำครั้งละ ๓ ชั่วโมงก็ได้ หน่วยทหารที่ประจำอยู่ตามอำเภอและจังหวัดการปกครองเป็นผู้วางแผนและประสานในเรื่องการฝึกศึกษาให้แต่ละปีได้หมุนเวียนพื้นที่ไปเรื่อยๆ อาจใช้สถานที่ฝึกในวัดหรือโรงเรียนที่เห็นว่าเหมาะสม

กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มพัฒนาการเมือง กลุ่มเสนารักษ์ กลุ่มรักษาความปลอดภัย

การศึกษาในการพัฒนากำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จระยะสั้นนี้เป็นภาระอันตัว เพื่อวางรากฐานความเข้าใจ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนากำลังระยะปานกลางและระยะยาวได้ จึงต้องดำเนินการให้ครอบคลุมบุคคลทุกประเภททั้งทหาร ข้าราชการพลเรือน ประชาชนทั่วไป และเพศบรรพชิต

๒. การพัฒนากำลังในระยะปานกลาง คือ การพัฒนาผู้นำในอนาคต กำลังทหารหลักกำลังประจำถิ่นและกำลังประชาชนในระยะปานกลาง หมายถึง เยาวชนปัจจุบันที่อายุตั้งแต่วัยการศึกษาภาคบังคับ ถึงจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งจากสถาบันทางทหาร สถาบันการศึกษาอื่น และผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเตรียมกำลังให้เข้าสู่ระบบเป็นการสืบทอดเจตนารมณ์ปัจจุบันและพัฒนาให้ดีขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งจะต้องแบ่งกลุ่มให้การศึกษาย่างเหมาะสมกับบุคคล ๕ กลุ่ม คือระดับการศึกษาภาคบังคับ ระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา เยาวชนหลังวัยเรียน และเพศบรรพชิตซึ่งอยู่ในวัยเรียน เมื่อพ้นวัยเยาวชนแล้วก็ประยุกต์วิธีการพัฒนาเข้าสู่ระบบ เช่นเดียวกับ

การพัฒนากำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จระยะสั้น การให้การศึกษาแก่เยาวชนแต่ละกลุ่มจึงต้องมีขอบเขตเนื้อหาซึ่งเน้นหนักต่างกันแต่สอดคล้องกัน

๒.๑ ระดับการศึกษาภาคบังคับ ในทุกปี กำหนดให้การสอนวิชาวิทยาศาสตร์พัฒนา เพื่อการพัฒนาความมั่นคงของประเทศ เป็นวิชาบังคับวิชาหนึ่งเพื่อปลูกฝังพื้นฐานความรู้สึกลำบากในความรับผิดชอบต่อตนเองและชาติบ้านเมืองอย่างเป็นระบบ และให้มีการฝึกในทางปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับวัย เช่น อนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ให้มีการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ขึ้นไป จัดกิจกรรมภายนอกโรงเรียนเพื่อให้รู้จักการมีวินัย การช่วยตนเอง และหมู่คณะ สามารถที่จะใช้ชีวิตในสังคมตามที่ชุมชนต้องการได้ หากจบการศึกษาภาคบังคับ เช่น โครงการเยาวชนเดินทางไกล และจัดค่ายพักแรม ฯลฯ

๒.๒ ระดับมัธยมศึกษา ให้มีทั้งการศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์เพื่อความมั่นคงของประเทศ ภาคทฤษฎีเป็นวิชาบังคับและการปฏิบัติในกิจกรรมที่เหมาะสมเช่น โครงการเยาวชนเดินทางไกล และจัดค่ายพักแรม โครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน ฯลฯ

๒.๓ ระดับอุดมศึกษา ดำเนินการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ แต่ในลักษณะการประยุกต์มากยิ่งขึ้นเพื่อเตรียมตัวเข้าระบบ และแยกให้เหมาะสมกับอาชีพในอนาคต เช่น นักเรียนทหาร นักเรียนตำรวจ นิสิตนักศึกษา ฯลฯ

๒.๔ เยาวชนหลังวัยเรียน เยาวชนหลังวัยเรียนหมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้ว ไม่เรียนต่อหรือออกกระหว่างเรียนระดับที่สูงกว่าแต่อายุยังไม่ถึง ๒๑ ปี ให้กองกำลังประชาชนตั้งแต่ระดับหมู่ถึงระดับกองพันรับผิดชอบจัดการฝึกศึกษาให้ โดยอนุโลมจากหลักสูตรของเยาวชนในสถาบันการศึกษาและมีการปฏิบัติกิจกรรมตามความเหมาะสม

๒.๕ เพศบรรชิตในวัยเรียน เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้วระดับมัธยมและอุดมศึกษา

กรมการรักษาดินแดนเป็นหน่วยงานทางทหารที่รับผิดชอบการพัฒนา เยาวชนระยะปานกลาง ร่วมกับหน่วยกำลังประชาชนตั้งแต่ระดับหมู่จนถึงกองพันโดยจัดตั้งศูนย์เยาวชนและกองกำลังเยาวชนควบคู่ไปกับหน่วยกำลังประชาชน และอยู่ในการปกครองบังคับบัญชาของผู้บังคับหน่วย แต่ละระดับ

๓. การพัฒนากำลังในระยะยาว คือ การทำให้เด็กที่เกิดใหม่จนถึงวัยเข้ารับการศึกษา มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้มีพื้นฐานที่ดีต่อการพัฒนาต่อไป การพัฒนาระยะนี้จึงต้องสนใจหญิงชายวัยเจริญพันธุ์ กลุ่มใหญ่คือเยาวชน ต้องทำความเข้าใจในเรื่องของการครองเรือน การมีบุตร การดูแลสตรีมีครรภ์ให้บริโภคน้ำ พักผ่อน และออกกำลังกายอย่างเหมาะสม เมื่อคลอดบุตรแล้ว ต้องรู้จักปฏิบัติให้ถูกต้องกับวิวัฒนาการเจริญเติบโตของเด็ก เพื่อส่งเด็กเข้าสู่ขั้นตอนการพัฒนา เยาวชนให้

ได้ตามความต้องการของสังคม จึงเป็นความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องมีกฎหมายคุ้มครองสตรีมีครรภ์และเด็กเล็กอย่างเหมาะสม

การพัฒนากำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จระยะปานกลางและระยะยาวนี้ ต้องวางพื้นฐานให้มั่นคงที่สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาภาคบังคับ หมู่กำลังประชาชนจะต้องสนใจฝึกให้คนรุ่นใหม่ทำงานเป็นกลุ่มได้โดยรวมการในการเลี้ยงดูเด็กเล็ก จัดให้มีระบบการแบ่งงานกันทำ และจัดให้การดำเนิน การในสถาบันการศึกษาภาคบังคับเกื้อกูลต่อความต้องการของชุมชนในทุกด้าน ตลอดจนพยายามให้บุคลากรในศาสนสถานได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

การจัดระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

ในระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จประกอบด้วย ระบบย่อย ๓ ระบบ คือ ระบบประชากร ระบบพัฒนา และระบบป้องกัน ซึ่งมีกำลังสำคัญ ๓ ส่วน คือกำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชน แต่เนื่องจากเป้าหมายของการต่อสู้เบ็ดเสร็จ คือ ความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์คือ การป้องกันประเทศโดยใช้แนวคิดยุทธศาสตร์พัฒนาทำการพัฒนาระบบ ยุทธศิลป์ คือ การพัฒนาพลังอำนาจของชาติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหารให้เข้มแข็งสอดคล้องกันไปตั้งแต่ในระดับตัวบุคคลแต่ละคนในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด จนถึงระดับประเทศชาติ โดยใช้ยุทธวิธีตามหลักวิชาการที่เหมาะสมกับ สภาพสังคมและดำเนินการตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปอย่างต่อเนื่อง ให้สามารถต่อสู้เอาชนะภัยคุกคามทุกประเภท ประเทศชาติสามารถพัฒนาให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองไปได้อย่างรวดเร็วในการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ จึงต้องมีการจัดการจัดหน่วยงานปรับโครงสร้างของหน่วยให้สามารถควบคุมบังคับบัญชากำลังทั้งหมดได้ ต้องกำหนดวิธีปฏิบัติของระบบทั้งในยามปกติ และยามมีภัยคุกคาม ต้องสนใจในเรื่องการสนับสนุนต่างๆ

๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบ หน่วยรับผิดชอบระบบ ตั้งแต่ระดับรัฐบาลถึงหมู่บ้านดังนี้คือ

๑.๑ ระดับรัฐบาล ต้องจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการว่าด้วยการต่อสู้เบ็ดเสร็จของประเทศ มีเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาลังคม พัฒนาการเมือง และพัฒนาการทหาร โดยจัดเจ้าหน้าที่จากกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแต่ละสาขาการพัฒนา มีหน้าที่กำหนดนโยบาย อำนาจการ กำกับดูแล และให้การสนับสนุนให้การพัฒนาและการปฏิบัติงานของระบบ มีเอกภาพ โดยสำนักงานนี้ขึ้นตรงต่อสำนักนายกรัฐมนตรี

๑.๒ ส่วนกลาง คือ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจัดหน่วยงานรับผิดชอบเฉพาะเป็นหน่วยงานรับนโยบายจากคณะกรรมการระดับประเทศแปลงสู่การปฏิบัติไปสู่หน่วยระดับภาค โดยจัดเจ้าหน้าที่จากผู้เกี่ยวข้องระดับกระทรวง และกรมที่เป็นหลักในการปฏิบัติ อันได้แก่ ผู้แทนจาก

กระทรวงกลาโหม และกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนกองบัญชาการทหารสูงสุด ผู้แทนจากศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก เรือ อากาศ ฝ่ายอำนวยการกรมตำรวจ และผู้แทนกรมการรักษาดินแดน

หน่วยต่างๆ ที่ต้องได้รับการปรับโครงสร้างและหน้าที่ให้เหมาะสมคือ กองอำนวยการพัฒนา เพื่อความมั่นคง (กอ.พค.) กองบัญชาการทหารสูงสุด ควรเป็นหน่วยที่รับผิดชอบงานระดับรัฐบาล ระดับกระทรวงกลาโหมและระดับกองบัญชาการทหารสูงสุด เพื่อให้การปฏิบัติงานระดับสูงมีความคล่องตัว นั่นก็คือในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จของประเทศมีเจ้าหน้าที่จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาร่วม แต่เจ้าหน้าที่หลักคือ เจ้าหน้าที่จากกองอำนวยการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ซึ่งรวมไว้ทั้งผู้แทนของกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กรมตำรวจ และกรมการรักษาดินแดน เจ้าหน้าที่เหล่านี้เป็นคณะกรรมการระดับกระทรวงกลาโหมด้วย เจ้าหน้าที่หลักของกองอำนวยการพัฒนาเพื่อความมั่นคงจึงเป็นหลัก ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ในสำนักนายกรัฐมนตรี กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกระทรวงกลาโหม และกองบัญชาการทหารสูงสุด วิธีการนี้จะทำให้ประหยัดงานคล่องตัว มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพ

ผู้แทนจากศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศและกรมตำรวจ จัดจากกรมที่เกี่ยวข้องเช่น กองทัพบก จัดจากกรมยุทธการทหารบก กรมกิจการพลเรือนกองทัพบก กรมกำลังสำรองทหารบก กรมการรักษาดินแดน ฯลฯ

ผู้แทนจากกระทรวงทบวงกรมอื่นๆ จัดอย่างเหมาะสมกับผู้แทนของตน ในระดับประเทศ และต้องมีสำนักงานของตนเองในหน่วยงานรับผิดชอบงานการต่อสู้เบ็ดเสร็จโดยเฉพาะ

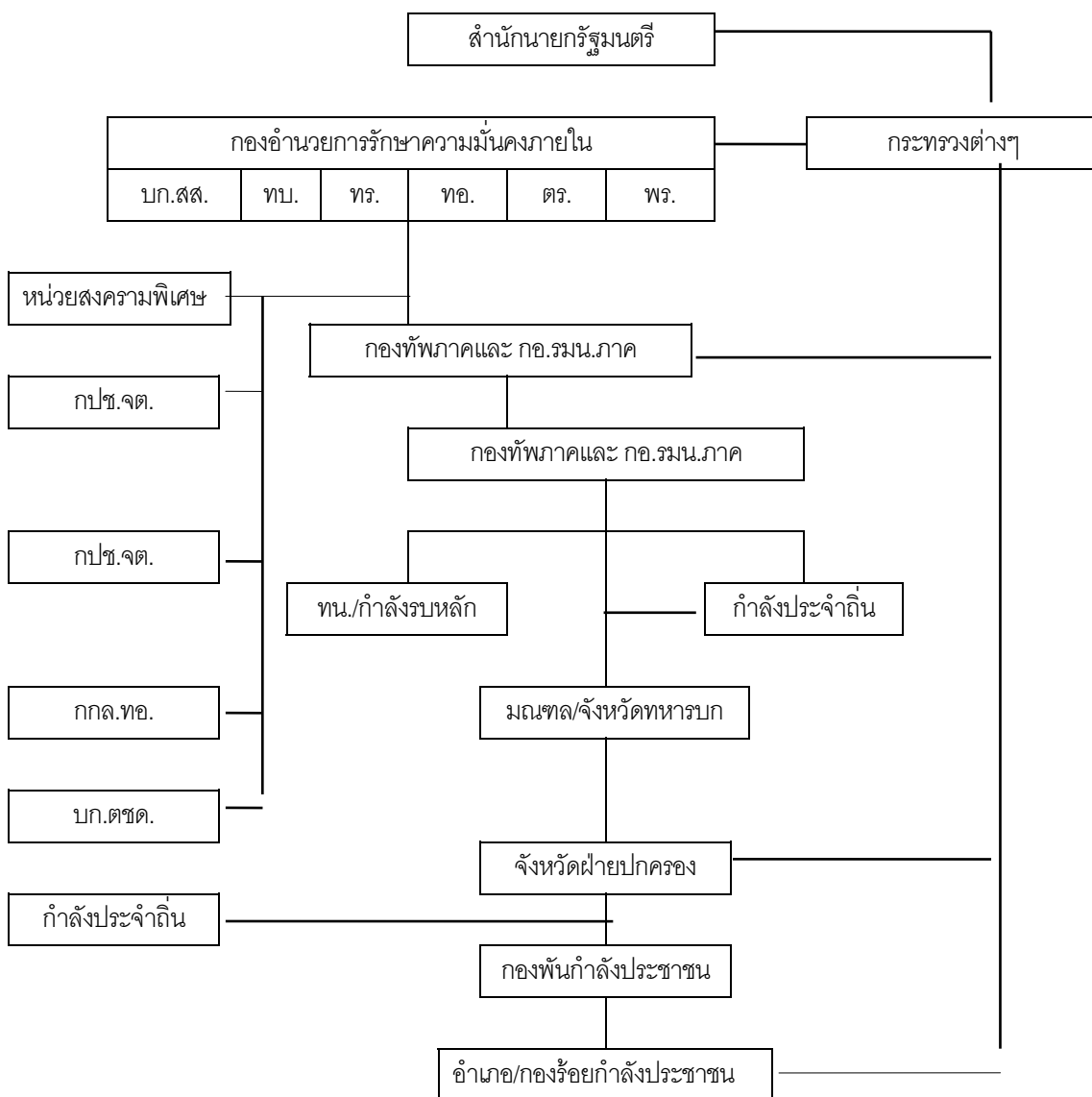
๑.๓ ระดับกองทัพภาคและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค จำเป็นต้องมีคณะกรรมการระดับนี้ประกอบด้วย ผู้แทนจากฝ่ายทหารทุกเหล่า ตำรวจ ข้าราชการพลเรือนและผู้แทนประชาชน โดยแบ่งให้เด่นชัดในเรื่องความรับผิดชอบต่อกำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่นและกำลังประชาชน เช่น แม่ทัพภาครับผิดชอบทั้งหมดในภาค แม่ทัพน้อยรับผิดชอบด้านกำลังรบหลัก รองแม่ทัพคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบกำลังประจำถิ่น และรองแม่ทัพอีกคนหนึ่งรับผิดชอบด้านกำลังประชาชน หรือแบ่งความรับผิดชอบให้รองแม่ทัพเป็นพื้นที่มณฑล/จังหวัดทหารบก โดยดำเนินการทั้งในเรื่องกำลังประจำถิ่นและกำลังประชาชน สำหรับกองกำลังป้องกันชายแดนจันทบุรี - ตราด และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน พิจารณาโดยอนุโลม (อาจเพิ่มกองทัพอากาศ)

๑.๔ ระดับมณฑล/จังหวัดทหารบก ที่ขึ้นตรงต่อกองทัพภาค รับผิดชอบทั้งกำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชนในเขตพื้นที่ อาจมอบให้รองผู้บัญชาการรับผิดชอบในเขตจังหวัดปกครองต่างๆ หรือ แยกรับผิดชอบกำลังแต่ละประเภทได้ แต่เพื่อความง่ายควรรับผิดชอบจากมณฑล/จังหวัดทหารบก ที่ขึ้นตรงกองทัพภาคตรงไปสู่จังหวัดฝ่ายปกครอง

๑.๕ ระดับจังหวัดฝ่ายปกครอง เป็นหน้าที่ของจังหวัดฝ่ายปกครอง จะต้องจัดเจ้าหน้าที่ผู้เหมาะสมเป็นผู้ปกครอง บังคับบัญชากำลังประจำถิ่นระดับจังหวัดและกำลังประชาชนภายในจังหวัดทั้งหมด (ผ่านอำเภอ) ซึ่งระดับนี้ต้องสนใจการปรับโครงสร้างสัสดีจังหวัดใหม่ ให้เหมาะสมกับการรองรับงานในระบบควบคุมไปกับการงานสัสดีจังหวัดปัจจุบันด้วย

๑.๖ ระดับอำเภอฝ่ายปกครอง ระดับนี้มีเฉพาะกำลังประชาชน เป็นหน้าที่ของนายอำเภอประสานกับนายกเทศมนตรี และสัสดีอำเภอ ดำเนินการให้เหมาะสม และต้องสนใจปรับโครงสร้าง สัสดีอำเภอให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นด้วย

๒. การบังคับบัญชา นายกรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบังคับบัญชากำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จ โดยคณะกรรมการระดับชาติ แต่ในยามปกติอาจมอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานระดับชาติ หรือผู้อำนวยความสะดวกป้องกันการทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ทั่วไปได้ แต่ต้องมอบอำนาจให้สามารถควบคุมไปถึงกำลังทั้ง ๓ ประเภท คือ กำลังรบหลัก กำลังประจำถิ่น และกำลังประชาชนด้วย โดยจัดสายการบังคับบัญชาผ่านไปยังกองทัพภาค/กองอำนาจรักษาความมั่นคงภายในภาค (ต้องพิจารณาให้อำนาจกองกำลังป้องกันชายแดนจันทบุรี-ตราด หน่วยของกองทัพอากาศและตำรวจอย่างเหมาะสม) มณฑล/จังหวัดทหารบก จังหวัดฝ่ายปกครอง อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน (ภาพที่ ๔ การบังคับบัญชากำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จ) ทั้งนี้ต้องจัดสรรอำนาจให้เหมาะสมแต่ระดับให้มีส่วนร่วมทั้งทหารพลเรือนและประชาชน โดยเฉพาะการประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ในแต่ละระดับและต่างระดับ เช่นการดำเนินงานของหน่วยสงครามพิเศษ ในพื้นที่อิทธิพลข้าศึก และการดำเนินงานระดับมณฑล/จังหวัดทหารบก (สมควรให้มีฝ่ายพลเรือน และประชาชนเข้าร่วมด้วย) ฯลฯ

ภาพ ๔ การบังคับบัญชากำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จ

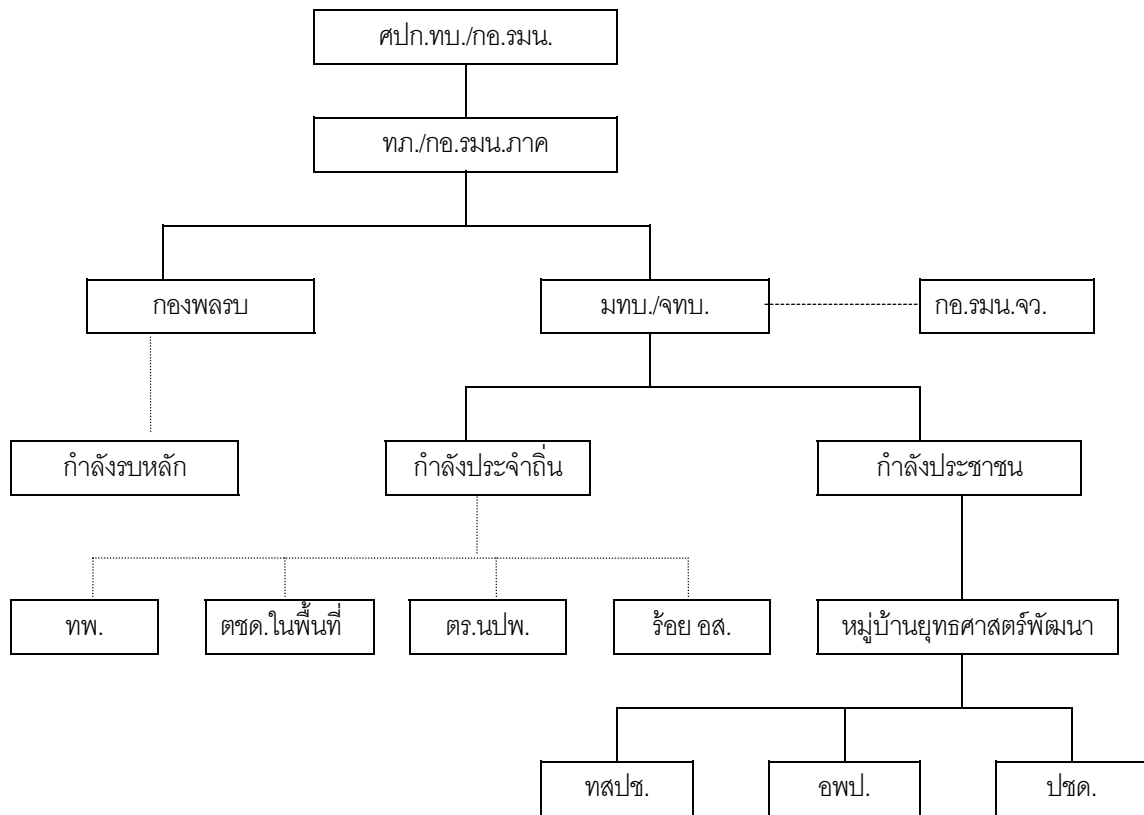
๒.๑ การจัดการบังคับบัญชายามปกติ (ภาพที่ ๕)

๒.๑.๑ มทบ./จทบ. จะเป็น บก.ควบคุมกองกำลังเพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

๒.๑.๒ ร้อย อส., ทพ., นปพ., ตชด. ฯลฯ ซึ่งเป็นกำลังประจำถิ่น (เป็นกำลังพล กอ.รมน.จว.) ก็ให้ขึ้นควบคุมทางยุทธการต่อ มทบ./จทบ. เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ

๒.๒.๓ กำลังประชาชนที่จัดตั้งแล้วทั้งสิ้น จัดเข้าในการควบคุมของหมู่บ้าน และหมู่บ้านต่างๆ นั้นก็ขึ้นการบังคับบัญชา กับ มทบ./จทบ.

๒.๒.๔ กำลังรบหลักเตรียมป้องกันประเทศ

- ประสานงาน
 ชั้นทางยุทธการ
 _____ ชั้นทางการบังคับบัญชา

ภาพที่ ๕ การจัดการบังคับบัญชาขามปกติ

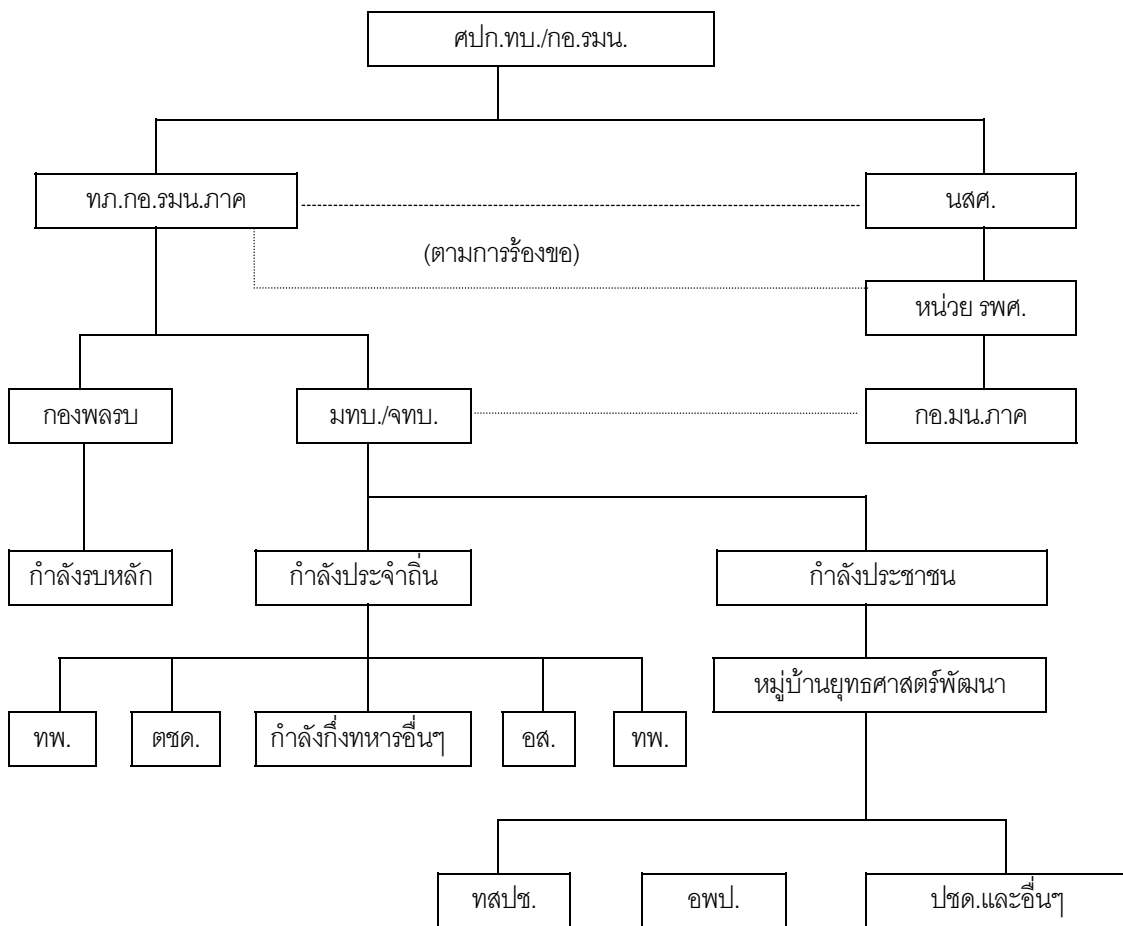
๒.๒ การจัดการบังคับบัญชาขามสงคราม

๒.๒.๑ หน่วย รพศ. ซึ่งปฏิบัติการรบนอกแบบตามคำร้องขอของ ทภ.ในพื้นที่การรบภายในประเทศที่ถูกข้าศึกยึดครอง ขึ้นการควบคุมทางยุทธการต่อ ทภ.

๒.๒.๒ ในยามสงคราม ทภ. เป็น บก.การควบคุมต่ำสุดที่ประสานการปฏิบัติการต่อสู้เบ็ดเสร็จเป็นส่วนรวม

๒.๒.๓ กำลังรบหลักปฏิบัติอยู่ในการบังคับบัญชาของกองพลรบ

๒.๒.๔ กำลังรบประจำถิ่นขึ้นการควบคุมทางยุทธการกับ มทบ./จทบ.

----- ประสานงาน
 ชั้นทางยุทธการ
 _____ ชั้นทางการบังคับบัญชา

ภาพที่ ๖ การจัดการบังคับบัญชายามสงคราม

๓. การสนับสนุน ความสำเร็จในการจัดระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จอยู่ที่ปัจจัยชี้ขาดของประเทศ คือ การสนับสนุนในเรื่องต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาการเตรียมการต่อสู้ตั้งแต่ยามปกติสามารถปฏิบัติการได้อย่างราบรื่นต่อเนื่องตลอดไป การสนับสนุนจึงต้องประกอบด้วยสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

๓.๑ บุคลากร ต้องเข้าใจแม้คนเราจะฝึกได้พัฒนาได้ แต่บุคลากรที่มาจัดการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ควรจะมีพื้นฐานความเสียสละ มีความเข้าใจการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของส่วนรวมในระยะยาว และมีความริเริ่มที่ยอมรับความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมได้ ดังนั้นการสนับสนุนด้านบุคลากรทุกหน่วยงาน จึงต้องสรรหาคนที่มีความสามารถในโครงการนี้ จึงจะทำให้สำเร็จได้ตามความคิด

๓.๒ งบประมาณ การดำเนินการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ ต้องใช้งบประมาณในการลงทุนพัฒนาทุกด้านจำนวนมาก เพราะต้องทำให้ทันเวลาและได้ระดับความเข้มแข็งที่ต้องการ รัฐบาลต้องยอมรับเอกภาพในการพัฒนาจึงต้องระดมทุนทั้งภาครัฐ เอกชน และการสนับสนุนจากต่างประเทศ

๓.๓ การจัดหน่วยใหม่ และการปรับโครงสร้างหน่วยเดิม ตั้งแต่ระดับประเทศ ในสำนักนายกรัฐมนตรีจัดหน่วยใหม่ โดยใช้กำลังพลหรือบุคลากรที่มีอยู่แล้วมาจัดตั้งขึ้นใหม่หรือให้มีกำลังประจำการถาวรไว้จำนวนหนึ่งเพื่อความต่อเนื่องก็ได้ แต่จะต้องให้สอดคล้องกับหน่วยที่เกี่ยวข้องกับงานในการรักษาความมั่นคงของประเทศ

กรมการรักษาดินแดน จะต้องได้รับการปรับปรุงโครงสร้างการจัดให้สามารถรับงานด้านกำลังประชาชน และเยาวชนได้ ต้องจัดตั้งศูนย์ฝึกเยาวชน/ประชาชนอย่างเป็นทางการตั้งแต่ระดับประเทศถึงหมู่บ้าน

หน่วยทหารทุกหน่วยจะต้องได้รับการปรับปรุงให้มีส่วนประกอบจำเป็น เช่นหมู่บ้านหรือกลุ่มหมู่บ้านตามแนวความคิดยุทธศาสตร์พัฒนา เพื่อพัฒนาตัวเอง ได้รับสวัสดิการที่พอเพียง เกิดขวัญกำลังใจสูง สามารถเป็นได้ทั้งผู้ประสานและผู้ปฏิบัติในกระบวนการ โดยเฉพาะสี่สดีจังหวัด สสี่ดีอำเภอ ต้องปรับโครงสร้างการจัดใหม่ และสรรหาบุคคลที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

หน่วยงานข้าราชการพลเรือน เช่นเดียวกับหน่วยงานทางทหาร ต้องได้รับการพัฒนาให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสูง โดยเฉพาะหน่วยปฏิบัติในระดับพื้นที่ รัฐต้องสนใจเรื่องสวัสดิการควบคู่กันไป

การดำเนินการในเรื่องต่างๆ นี้ต้องใช้ของเดิมให้เกิดประโยชน์ เช่นใช้อาคารสถานที่เดิม แต่แก้ไขปรับปรุงระเบียบแบบแผน และกฎหมายให้ทันสมัย

๓.๔ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การข่าว และการส่งกำลังบำรุง

๓.๕ การสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างความเข้าใจ เพื่อให้การศึกษาและเพื่อการแจ้งเตือนแต่เนิ่น ทั้งหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ สามารถใช้ได้ตั้งแต่การเสริมสร้างความรู้ยามปกติเป็นประจำ

๓.๖ การให้การศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ โดยเฉพาะการศึกษาทางไกลผ่านสื่อมวลชน

๓.๗ การจัดตั้งศูนย์สนับสนุน ด้านการส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อรักษาระดับราคาสินค้ายามปกติ และเพื่อสะสมไว้ใช้ประโยชน์ในยามมีภัยคุกคาม โดยจัดตั้งคลังระดับประเทศเป็นเครือข่ายไปสู่ระดับภาคจนถึงระดับหมู่บ้าน

๓.๘ การสนับสนุนด้านสาธารณสุข และการจัดตั้งที่รักษาพยาบาล โรงพยาบาล ในพื้นที่ที่ปลอดภัยถือฤกษ์ต่อการดำเนินการในชั้นต่อผู้เอาชนะกับภัยคุกคาม

๓.๙ การปรับโครงสร้างการจัด และช่วงชั้นการบังคับบัญชา ขององค์กรอาสาต่างๆ ให้ อยู่ในระบบเครือข่ายในแต่ละสายงานหรือกระทรวง ทบวง กรม เช่น สมาคมแม่บ้าน สตรีอาสาสมัคร รักษาดินแดน ฯลฯ

ระเบียบปฏิบัติประจำและมาตรการควบคุม

ระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จเป็นระบบการป้องกันและต่อสู้ โดยการสนธิกำลังทรัพยากร ของชาติเข้าต่อสู้เอาชนะด้วยการพัฒนาพลังอำนาจของชาติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการทหาร จะเห็นได้ว่าเราจำเป็นต้องพัฒนาประชากรทุกคนในชาติให้รู้จักวิธีการต่อสู้ทุกรูปแบบ จึงเป็นการล่อแหลมที่สุด ต่อการที่บางกลุ่มผลประโยชน์จะนำกำลังต่อสู้เบ็ดเสร็จไปใช้ในเจตนาที่ไม่ถูกต้องตาม ความประสงค์ของเป้าหมายในการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ จึงจำเป็นต้องป้องกันก่อกวนความ ไม่สงบภายใน จากการขัดแย้งกันเองแล้วใช้กำลังเข้าเผชิญหน้ากัน และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปโดย อัตโนมติ คณะกรรมการผู้เกี่ยวข้องทุกระดับต้องกำหนดระเบียบปฏิบัติประจำ และมาตรการควบคุมที่ ทุกระดับยอมรับได้

๑. **ระเบียบปฏิบัติประจำ** ต้องกำหนดให้ทุกคนทุกฝ่ายทุกระดับเข้าใจตรงกัน เช่นการเก็บ รักษาอาวุธ กระสุน การนำออกใช้งานต้องมีคลังแน่นอน เช่น การรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านยามปกติ การร่วมมือพัฒนายามปกติ การจัดการฝึกในแต่ละระดับแต่ละโครงการ ฯลฯ

๒. **มาตรการควบคุม** ได้แก่การจัดสรรอำนาจและการจัดช่วงชั้นการบังคับบัญชา การ กำหนดข้อห้าม ทำแผนงานโครงการ การนำกำลังออกใช้งาน การให้สิทธิพิเศษ ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

๑. รส.๑๐๐-๔ หลักนิยมในการต่อสู้เบ็ดเสร็จ กองทัพบก พ.ศ.๒๕๒๘
๒. แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาระยะปานกลาง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ พ.ศ.๒๕๓๑
๓. เอกสารประกอบการบรรยาย ยุทธศาสตร์พัฒนา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก พ.ศ.๒๕๓๑
๔. เอกสารแนวสอน การพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก พ.ศ.๒๕๓๓
๕. เอกสารแนวสอน ยุทธศาสตร์พัฒนา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก พ.ศ.๒๕๓๓
๖. เอกสารแนวสอน การพัฒนาระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จ โดย พ.อ.อำนาจ ส่งอุ่ม พ.ศ.๒๕๓๓